

genç öncüler

Mayıs 2010 • Sayı 58 • Yıl 8 • 3TL. • Aylık Gençlik Dergisi

**Muhammed
Esed ile
Röportaj**

**insanlık
krizinin sonu**

Ahlaki Devrim

"Hakikati İnşa Eden Bireyler Olmalıyız"

Celeddin Vatandaş İle Söyleşi

**Direnisten
Dirilişe:
Bosna**

**Öğrenci İçin
Bire Bir:
Galatasaray**

Araf

7 / 26-27

"Ey Ademoğulları, Biz sizin çirkin yerlerinizi örtecek bir elbise ve size süs kazandıracak bir giyim indirdik (var ettik). Takva ile kuşanıp-donanmak ise, bu daha hayırlıdır. Bu, Allah'ın ayetlerindedir. Umulur ki öğüt alıp-düşünürler. Ey Ademoğulları, şeytan, anne ve babanızın çirkin yerlerini kendilerine göstermek için, elbiselerini sıyırtarak, onları cennetten çıkardığı gibi sakın sizi de bir belaya uğratmasın. Çünkü o ve taraftarları, (kendilerini göremeyeceğiniz yerden) sizleri görmektedir. Biz gerçekten şeytanları, inanmayacakların dostları kıldık."

Toplumsal Ahlakımız

Dünyada ve yaşadığımız toplumda, hemen her an karşılaştığımız ve uzun süreler boyunca üzerine kafa yordığımız birçok sıkıntının ve yanlışın bizi aynı temel yapıya götürdüğünü görürüz. Toplumsal ahlak problemi, bu yapının adı ve kaynağıdır. İnsanlık tarihi boyunca yaşanan maddi ve manevi çöküşlerin, nesillerin kimliksizleşmesinin ve yozlaşmasının en büyük tetikleyicisi ahlaki kırılmalardır.

Aslına bakılırsa, Allah Teala'nın insanlık için ortaya koyduğu ahlaki faziletler, tarihin her anında aynıdır, bir diğer deyişle değişmeyen "dosdoğru yol"dur. Dolayısıyla insanlık için kurtuluş ve aydınlık yolu da değişmemiştir ve apaçık ortadadır.

Hz. Aişe'nin, Hz. Peygamber'i anlattığı "O'nun ahlaki Kur'an'dı" ifadesini çok sıklıkla tekrar ediyoruz. Ancak "karanlık geceler gibi işlerin karıştığı", toplumsal çözümlerin her gün bir başka alana etki ettiği çağımızda, tekrarlamaktan çok algılamaya ve hayatımıza düstur kılmaya ihtiyacımız olduğu açıktır.

Genç Öncüler bu ay, toplumdaki ahlak problemini, bunun her birimizin hayatına müdahalesini ve çözüm yollarını ele alıyor. Bu bağlamda söyleşi gerçekleştirdiğimiz, Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç.Dr. Celaleddin Vatandaş ile derinlemesine bir tahlil yapıyoruz. Dosya konusu ile ilgili yazılarıyla Burak Yakupoğlu ve Celile Günseli bütünü farklı açılardan yakalamamızı sağlıyorlar.

Dünya Seyahatnamesi'nde Bosna'ya, Kampüs Notları'nda İstanbul'un sayılı üniversitelerinden Galatasaray Üniversitesi'ne konuk oluyoruz. Hayali Röportajlar'da merhum Muhammed Esed, müslümanca düşünmeyi özetliyor. Çeçenistan dosyasını da ilgiyle takip edeceksiniz. Ayrıca Tarih Defteri'nde, tarihimizdeki bir garip darbe girişiminin öyküsünü okuyoruz.

Haziran sayımızda görüşmek ümidiyle, selam ve dua ile...

Sahibi

Umran Yayıncılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Adına
Abdullah Yıldız

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İsmail Memiş

Yayın Sorumlusu

Hüseyin Buladı

Yayın Kurulu

Abdullah Muhsin Yıldız
Alperen Gençosmanoğlu
Elyesa Koytak
Fatma Büşra Özkan
Ammar Kılıç
Muhammed Tutkun
Yusuf Elbaşı

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar

Dilara Gençosmanoğlu
Burak Yakupoğlu
Celile Günseli
Abdülvahid Sipahioğlu
İsa Yılmaz
Yusuf Şentürk
Betül Babacan
Nihal Açikel
Melike Yurt
Mehmet Erdem
Berkan Özsüt
Salih Güçlü

Adres

Mega Center C34 Blok Kat:2
Bayrampaşa - İstanbul
Tel: (0212) 640 01 22-23 - 531 10 33
Fax: (0212) 640 01 25
bilgigenconculer@gmail.com

Grafik Tasarım

Furkan Selçuk ERTARGİN

Baskı: Şenyıldız Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. No:3 Kat:1
Topkapı - İstanbul
Tel: (212) 483 47 91

içindekiler

4

neyi kuşandığının
farkında mısın?

Burak Yakupoğlu

18

sevdamızsın
çeçenya

Betül Babacan

40

muhammed esed
ile röportaj

Abdülvahid Yakup Sipahioğlu

“Utanmadığınız Takdirde Dilediğinizi Yapın!” / **Celile Günseli / 14**

Genç Öncüler Peygamberinin İzinde! / **Betül Babacan / 16**

Kampüs Notları / **Berkcan Özsüt / 22**

Tarih Defteri / **Mehmet Erdem / 24**

Şiir Okumaları / **Elyesa Koytak / 26**

Anlat Bana Bölümünü / **Yusuf Şentürk / 28**

Okullardan Haberler / **Alperen Gençosmanoğlu / 30**

Objektifime Takılanlar / **Abdullah Muhsin Yıldız / 32**

Dünya Seyahatnamesi / **İsa Yılmaz / 34**

Komodin / **Nihat Açıkel / 37**

Kültür Sanat / **44**

Çocukluğumuz / **Sezai Karakoç / 48**

“Hakikati İnşa Eden Bireyler Olmalıyız”

Celaleddin Vatandaş ile Söyleşi

7

Neyi Kuşandığının Farkında Mısın?

Burak Yakupoğlu

Başlangıçta ahlak kelimesinin etimolojisine şöyle bir değinmekte fayda var. Kelimenin kökü Arapça'da huy anlamına gelen "hulk" kelimesine dayanıyor. Örneğin Allah Teâlâ, resulü Muhammed'e hitaben "Ve inneke le'ala hulukin azîm" diye seslenir Kalem suresinde. Yani "Gerçekten sen, pek büyük bir ahlak üzerindesin."

Buradan yapılabilecek, 'ahlak dediğimiz şey insanın huy edindiği şeyler bütünüdür' çıkarımı yanlış bir çıkarım olmasa gerektir. Huy edindiği, diğer bir deyişle alışkanlık haline getirdiği... Alışkanlık kelimesinin çağrıştırdığı olumsuz manayı, yani "rutin bir şekilde yapılan bilinçsiz hareketler"i ihtiva eden anlamını bir kenara bırakalım ve düşü-

nelim. Hayatımızın temel taşlarını alışkanlıklarımızın oluşturduğunu bir çırpıda fark etmek işten bile değil. Yeme, içme, gezme, tozma, eğlenme alışkanlıklarından tutun da konuşma, düşünme, çalışma, davranış alışkanlıklarına varıncaya kadar ne varsa hayatımızın şekillenmesinde az veya çok rol oynamaktadır. Özetle ahlak için şu söylenebilir: kişi ömrü boyunca üzerinde yürüyeceği bir yol/din tercih eder ve tüm hayatını bu dine göre şekillendirir. Ahlak da bu dinin değerleri tarafından teklif edilen davranışlar bütünüdür.

O'nun Ahlakı Kur'an'dır

Buradan yola çıkarak şunu söyleyebiliriz ki her insan muhakkak bir ahlakı kuşanmıştır. Bizim dilimizde ahlaksızlık olarak ifade ettiğimiz şey ahlaka sahip olmamak anlamında değil, kötü ahlak sahibi olmak anlamında-

dır. Yoksa bir ahlaka sahip olmamak diye bir şeyin söz konusu olması mümkün değildir.

Peki, bir Müslüman nasıl bir ahlak kuşanmalıdır? Müslüman'ın kuşanması gereken ahlakı bir benzetmeyle ifade etmeye çalışalım: Yüce kitabında Allah, insanlara çirkin yerlerini örtmeleri için bir elbise var ettiğini bildirir. Bunun hemen ardından gelen "Takva ile

kuşanıp donanmak ise, bu daha hayırlıdır." ifadesi bir bakımdan sorumuzun buradaki cevabıdır. Kur'an ahlakını kuşanmak, Allah'ın takva elbisesi (libasüttakva)

olarak ifade ettiği şeyi sarınıp kuşanmak demektir. İnsan fıtratı bir beden olarak düşünülürse, üzerine giydirildiğinde dört dörtlük olan elbise işte budur. Diğer elbiseler fıtrat üzerine giydirilmek istendiğinde görülecektir (veya görülmektedir) ki kimi elbiseler dar gelerek yırtılacak, kimileri de bol gelecek beden üzerinde durmayacak, fonksiyonsuz kalacaktır.

Asım'ın Nesli Genç Öncüler

Aslına bakılırsa tüm bu yaklaşımlar, sahabeden Sa'd b. Hişam'ın, Resulullah'ın (s.) ahlakına yönelik sorduğu soru karşısında Hz. Aişe (r.a.) annemizin verdiği "Sen Kur'an okumuyor musun? Onun ahlakı Kur'an'dır" cevabını anlamaya yönelik atılmak istenen küçük adımlardan fazlası değildir. Ahlakı Kur'an olmak demek farklı bir deyişle söylenecek olursa Kur'an insanı olmak demektir ve bunun tek bir yolu vardır: Teslim olmak. Kur'an'a kendini teslim etmek ve onun hayatı şekillendirmesine izin vermek. Hayata yön veren mihrakın insan aklı, heva, heves, arzu, istek, şart, koşul olmasına müsaade etmek yerine, bu alanı Kur'an'a mahsus kılmak... Hareket alanını, sınırlarını, ölçülerini, ilişki biçimlerini bu ahlakın üzerinden şekillendirmek...

Özgürlük Öz'ün Gür'leşmesi Midir Yoksa...

Mevzubahis ahlak olunca, özgürlük söylemlerine de değinmeden geçmemek gerekir. Çünkü ahlak hususundaki en büyük gevşeme özgürlük söylemi üzerinden meydana gelmektedir. Konuya bir İsmet Özel paradoksuyla yaklaşalım. Eğer düşünceler serbest (özgür) olsun dileği bir düşünce ise, onun zıddını da düşünce saymamız lazım gelir. Yani birisi çıkip da düşünceler yasaklanmalı dediğinde buna da bir yer açmamız gerekecek. Peki, sorun nereden kaynaklanıyor?

Düşünceyi özgür kılan / yasaklayan kimseler hangi durumlarda bu müdahaleyi yapıyorlar diye dö-nüp bakmak gerekir. Ne zamanki düşünceler eyleme dönüşerek hayatın fiili akışına müdahalede bulunur, işte o zaman iyi düşünce kötü düşünce ayrımı yapılmaya başlanır. Demek ki savunulan şey soyut anlamda bir düşünce özgürlüğü değildir. Onu baha-ne ederek ortaya koyulmak istenen başka bir şeydir. İyi bakıldığında görülecektir ki savunulan ne düşün-

"Haya, imanın nizamıdır. Bir şeyin nizamı bozulunca parçaları darmadağın olur. Her bir dininin kendine has bir ahlakı vardır. İslam'ın ahlakı hayadır."

Hadis-i Şerif

Gözü

Korunmak

Gönlü

Korunmaktır!

Boşana savaşmadın
Boşana yaşamadın
Boşana ölmedin!..
Jezai Karakol

cedir ne de düşünce özgürlüğü. Savunulan şey vakıalardır. Düşünce özgürlüğünü savunduğunu iddia edenler belli ve belirli vakıaların faillerinden başkaları değildir.

Demokratik hak, özgür düşünce adı altında yapılmak istenen şey günahın, fücurun, fahşanın yaygınlaştırılmaya çalışılmasından başka bir şey değildir. Bu söylemler, yapılmak istenen şeylere birer paravan olarak kullanılmakta ve yine bu söylemler insanlara cicili bicili gösterilerek doğabilecek tepkilerin önünü almaya hizmet etmektedir. Küresel kapi-

Karanlık Geceler Gibi İşler Karıştığında...

Bir peygamberi hatırlayarak devam edelim: Kavminin ekseriyetinin o güne dek görülmemiş bir sapıklığa tevessül ettiği Lut (a.s.) bugün çokça hatırlanmalı, hatırlatılmalıdır. Hatta onunla empati kurmayı denemek, hislerine ortak olmaya çalışmak gerekir. Günümüzde durum Hz. Lut'un karşılaştığı kadar vahim değil belki ama göz ardı edilebilecek şeyler de değil duyduklarımız, gördüklerimiz. Sapıklığı ifa edenler Hz. Lut'un kapısına gittikleri gibi kalkıp da kapımıza gelmiyorlar belki bugün ama televizyonlar aracılığıyla evlerimize, çocuklarımızın, kardeşlerimizin zihinlerine sıkça uğruyorlar. Tabii ki ahlak meselesi bu tür bir sapkınlıktan ibaret değil fakat en dibe vurmuş halidir bu denilebilir. Dip seviyeyi görmek, toplum olarak bulunduğumuz yeri ve ortaya koymamız gereken çabanın gerekliliğini tespit etme işimizi kolaylaştıracaktır.

Nüzulünden bu yana gerek toplumsal gerek bireysel düzlemde insanlığa hayat rehberi olan Kur'an, peygamberin tavsiyesi/emri doğrultusunda okunmalıdır. "Karanlık geceler gibi işler karıştığında Kur'an'a sarılın" düsturunun, bugün her şeyin olduğu gibi zihinlerin de bulamaç haline geldiği toplumumuzda bize hayat verecek, bize içinde bulunduğumuz karmaşa ve kaos halinden kurtuluş reçetesini sunacak bir düstur olduğu unutulmamalıdır.

Ve yine unutulmamalıdır ki; yanlış bir hayat doğru yaşanmaz.

Kaynaklar

- 1- Özel İsmet; Ve'l-Asr, Şule Yayınları, 2008
- 2- Mecra Dergisi, 17.sayı, Aralık-Ocak 2008
- 3- Demirağ Dilaver, İslam Sosyalist Olur Mu?, Umran Dergisi, 188.sayı s.50, Nisan 2010
- 4- Umran Dergisi, 133.sayı, Eylül 2005

talist değerler sistemi kendi ahlak anlayışının toplum tabanında yaygın bir şekilde kabul görmesi için elinden geleni ardına koymuyor, var gücüyle çalışıyor. Üzerinize öyle bir kuşatma ile öyle sistemli bir şekilde geliyor ki ne olduğunu anlayamadan kapılıp gitmek an meselesi. Siz temiz kalmak istedikçe sizi ötekileştiriyor. Sizi oluşturduğu toplumdaki soyutlamaya çalışıyor. Sizi kötü gösteriyor. Dişliler arasındaki yerinizi almanız için sizi var gücüyle sıkıştırıyor.

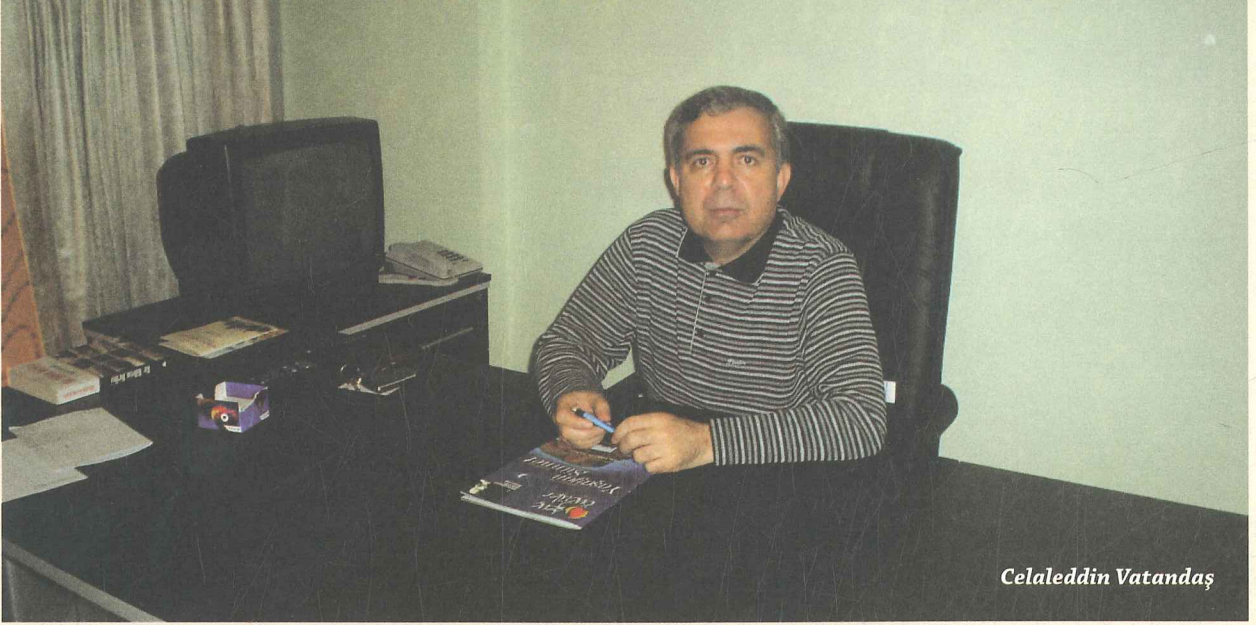
“Hakikati İnşa Eden Bireyler Olmalıyız”

Celalettin Vatandaş ile Söyleşi

Alperen Gençosmanoğlu

Yaşanılan sıkıntıların ve yozlaşmalarının ana sebebi olması bakımından ahlaki problemler, çağımızda hiç şüphesiz daha çok irdelenmeli. Bu yola çıkmışken edineceğimiz tek temel rehberin ise Kur’an ve O’nun yaşayan timsali olduğunu vurgulamamız gerekiyor. Bu ay, bu ciddi meseleyi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölüm Başkanı Sayın Doç.Dr. Celalettin Vatandaş ile tartışma imkânı bulduk.

1962 Kırşehir doğumlu olan Celalettin Vatandaş, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü’nü bitirdi. Yüksek Lisans ve Doktora tezlerini Türk Modernleşmesi üzerine yaptı. Yüksek Lisans tezinde Türk Modernleşmesinin Osmanlı dönemini, Doktora tezinde Türk Modernleşmesinin Cumhuriyet dönemini araştırdı. Bir süre Kanada ve Almanya’da araştırmalar yaptı. Doç. Dr. Celalettin Vatandaş’ın yayınlanmış çok sayıda makalesinin yanı sıra “Aile ve Şiddet, Çokkültürlülük, Ulusal Kimlik (Türk Ulusçuluğunun Doğuşu), Hz. Muhammed’in (s.a.v.) Hayatı ve İslam Daveti, Vahiyden Kültüre, Kur’an ve Hayat, Esenlik Yurdunun Çağrısı gibi birçok değerli kitabı yayımlandı. Şu an Karadeniz Teknik Üniversitesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölüm Başkanlığı’na devam etmektedir.

Celaleddin Vatandaş

Toplum olarak bir insanlık krizinin eşiğindeyiz. Eşcinsellik tartışmalarıyla birlikte yeniden canlanan kavramsal tartışmalarda “özgürlük” söylemi tekrardan gündeme oturdu, ancak uzun süreli gözlemlerden sonra anladığımız bu özgürlük talepleri bir tür “günah işleme özgürlüğüne” doğru gidiyor. Yakın zamanda Siirt’te, Manisa’da yaşananlar, metropollerde uzun süredir var olan büyük problemlerin gün yüzüne çıkmış hali gibi görünüyor. Bu bağlamda baktığımızda toplum “özgürlük” ile “insanlıktan istifa etme” arasındaki bir süreci yaşıyor. Tüm bunları göz önünde bulundurduğumuzda nasıl bir toplumsal durum gözlüyorsunuz?

Celaleddin Vatandaş: İnsanın en önemli sorunlarından birisi varlığın ve hayatın kökenine ve anlamına ilişkin olduğu gibi, bir başkası da bireysel ve toplumsal hayatı yönetecek, düzenleyecek ölçülerin ne olduğu ve bu ölçülerin referansının ne olması gerektiğiyle ilgilidir. İnsanlık binlerce yıldır bu konular üzerinde kafa yormuştur. Bu konuda şöyle iki farklı yaklaşım var: Birincisi, örneğin bireysel ve toplumsal hayatı yönlendirecek, kontrol edecek ölçülerin insanlığın ulaşabileceği, insanlığın kendi bilgi imkânlarıyla cevabını verebileceği konular olmadığı biçimindedir. Buna göre söz konusu ölçüler verili şeylerdir; yani insan kendi iradesinin üstündeki bir başka irade tarafından verilen bu cevabı alır ve bunları uygulamaya dönüştürür. Bu dinlerin genel yaklaşımını ifade etmektedir. Nihayet İslam’da da vahyin temel mantığı budur; eğer Allah vahiyle bazı cevapları, bazı sorunların çözüm yollarını insanlara bildirmeseydi insan-

lar bunu bilemezdi. Dolayısıyla örneğin özgürlüğün, adaletin, namusun ne olduğuna ilişkin ölçüler dinler açısından verili konulardır. Fakat dinlerin cevabını kabul etmeyen ve üstelik bunu bir inanca ve hayat tarzına dönüştürmüş modern zamanın insanları açısından bu tür ölçüler insanlığın tespit edebileceği ölçülerdir. Bu ikinci yaklaşımı oluşturmaktadır.

Kabul edilen anlayışa göre insanlık bu bazı ölçüleri kendi bilgi kaynaklarına dayanarak oluşturabilir. Ancak burada şöyle bir sorunla karşı karşıya kalıyoruz. Örneğin özgürlüğü düşünelim, iki kişi arasındaki özgürlük sınırı, birisinin özgürlüğünün bittiği yerde diğerkinin özgürlüğü başlıyor ise, teorikte çok kolay çözülebilecek bu durum uygulamaya dönüştüğünde gerçeğin hiç de öyle olmadığını göstermektedir. Diyelim ki ben sizinle olan ilişkimde özgürlüğümün nerede bittiğini teorik olarak ifade edebiliyorum ama işi uygulamaya döndürdüğünüzde tam bir kargaşayla karşı karşıya kalınıyor. Bu kargaşadan kurtulmanın yolu ise bir başka soruya yol açıyor: bu sınır insandan önce var olan bir şey midir yani böyle bir sınır var da insan bunu keşfetmesi mi gerekiyor, yoksa böyle bir sınırı yok insan oturur diğer insanlarla bir sözleşme yapar ve ölçülerini kendisi mi oluşturur? Modern bir zihniyet bu ölçünün insandan önce var olan verili bir ölçü olduğunu ve insanlık tarafından keşfedilmeyi beklediğini kabul etmiyor.

Modern zihniyet böyle bir ölçünün bulunmadığını ve bunun insan tarafından oluşturulabileceğini savunuyor. Ancak burada da şöyle bir sıkıntı var

eğer bu ölçüler insan tarafından oluşturulacaksa o zaman güçlülerin egemen olduğu bu dünyada güçsüzlere yaşam şansı kalmaz. Bu nedendir ki modern zihniyetin inşa ettiği bugünün dünyasına baktığımızda güçlüler tarafından oluşturulmuş ölçülerin insanlığın büyük çoğunluğu için hayatı çekilmez kıldığını görüyoruz. Dolayısıyla önce insanlığın oturup bu ölçülerin verili mi yoksa insanlık tarafından oluşturulması gereken şeyler mi olduğu konusundaki bildiğimiz kadarıyla 2.500 yıllık bu tartışmayı tekrar baştan ele alması gerekiyor. Burada şunu da belirtmek gerekiyor ki, modern zihniyet söz konusu ölçülerini kabul etmediği gibi keşfedilebilecek nitelikte de kabul etmiyor. Çünkü söz konusu ölçülerin keşfedilmesi gerektiğini kabul ederse bu durumda da insanüstü iradeye ulaşacağının farkında, hâlbuki modern zihniyet seküler mantıkla insanüstü bir iradeyi kabul etme eğiliminde değil.

Hocam bir de olayın şöyle bir boyutuna değinmenizi isteyeceğim: Hâkim olan seküler zihniyet de krizin farkında. Bu yüzden bazı denge unsurları gündeme geliyor. "Etik" diye önümüze sunulan bir söylem var, ama bu da çok belirsiz bir söylem olarak karşımıza çıkıyor. Bunun bir geçerliliğinin olması sizce mümkün mü?

Her türlü sapkınlığın, haksızlığın, kötülüğün yaşandığı bu dünyada Müslümanın tavrı ne olmalı diye düşündüğümüzde, Müslümanların hiç kimsede olmayan bir imkâna sahip olduklarını görüyoruz. Bu, kendilerini Müslüman yapan şeydir. Şurası açık ki bu günün dünyasında İslam'dan başka hiçbir din ve ideolojinin söyleyecek sözü, insanlığa umut olacak duruşu bulunmamaktadır. Modern zihniyetin İslam düşmanlığı da buradan kaynaklanmaktadır. Çünkü alternatifsiz olmak istiyorlar.

Celaleddin Vatandaş: Modern zihniyet hayata ve hayatın anlamına ilişkin ölçüleri kendisi oluşturuyor. Bu ise yaşanan her türlü sorunun başlıca sebebi durumundadır. Örneğin 19. yüzyılda kendi dışında ölçü tanımaz bir ekonomik sistem oluşturdu. Ekonomik sisteme ne dini ve ne de ahlakı dâhil etti. Bu durum ise karşımıza kapitalizm olarak çıktı. Endüstri çağındaki kapitalizm gerçekten vahşi bir kapitalizmdi ve hiçbir şekilde dışarıdan yönlendirilmeyi veya sınırlandırılmayı kabul etmiyordu. Her şey ekonominin gereklerine göre şekilleniyor ve bu gerekleri de insanlar belirliyordu; tabii ki bazı insanlar. Fakat bunlar oluşturdukları sistem kendilerine bir imkân sağlasa bile uzun vadede bu imkânların ellerinden alınabileceğini fark edince sistemlerini biraz ehilleştirdiler, biraz evcilleştirdiler. Bugünkü kapitalizm biraz ehilleştirilmiş dudumda ama nihai aşamada sistem yine aynı çalışıyor. Bu da gösteriyor ki, hayatı düzenleyen en temel ölçüler insanlar tarafından oluşturulacaksa, kapitalizmde olduğu gibi, ancak ehilleştirilmiş bir zulüm, ehilleştirilmiş bir adaletsizlik inşa edilebilir. Tarih de bunun böyle olduğunun tanığı durumunda. Bu açıdan diyorum ki insanlığın öncelikle oturup en temel bir konu olarak "hayatın anlamı ve şekline ilişkin temel ölçülerini gerçekten ben tayin

Alperen Gençosmanoğlu

Celaleddin Vatandaş

edebilir miyim?” sorusunun tekrar sorması gerekiyor. Eğer buna bakacak olursak o zaman dinin haklı çıktığını görürüz, çünkü insanlık tarihi söz konusu ölçülerin ancak verili olabileceği tezini haklı çıkarmaktadır.

Toplumdaki bu sapkınlıkları, akıl almaz şeyleri gördükçe aslında, Kuran’daki bazı kıssalar için söylenen “geçmişin masalları” söyleminin ne kadar boş ve anlamsız olduğunu görüyoruz. Buradan olaya yaklaştığımızda Müslümanların konumunu konuşmalıyız diye düşünüyorum. Böyle bir dünyanın içinde Müslümanların durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Celaleddin Vatandaş: Her türlü sapkınlığın, haksızlığın, kötülüğün yaşandığı bu dünyada Müslümanın tavrı ne olmalı diye düşündüğümüzde, Müslümanların hiç kimsede olmayan bir imkâna sahip olduklarını görüyoruz. Bu, kendilerini Müslüman yapan şeydir. Şurası açık ki bu günün dünyasında İslam’dan başka hiçbir din ve ideolojinin söyleyecek sözü, insanlığa umut olacak duruşu bulunmamaktadır. Modern zihniyetin İslam düşmanlığı da buradan kaynaklanmaktadır. Çünkü alternatifsiz olmak istiyorlar. Ancak ne var ki, Müslümanların da genel bir yanlışlıkları var. Yanlışlık,

ilahi bir uyarı olan, inanç ve hayat rehberi Kur’an’ı Kerim’e yaklaşımda karşımıza çıkıyor. Kendisine kimlik olarak Müslüman biçiminde tanımlayan kitlelerin genel eğilimi Kur’an’ı Kerim’i inancın ve hayatın referansı olmaktan ziyade tarihsel olayları anlatan bir edebiyat metni gibi veya bir ayinler mecmuası gibi düşünmeleri biçimindedir. Dolayısıyla Kuran’ı Kerim’in örneklediği ve geçmişte yaşadığı olaylardan hareketle bugün nasıl bir tavır sergilenmesi konusunda ciddi bir zihin karışıklığı yaşıyorlar. Eğer Kur’an-ı Kerim’i referans alacak ki müslümansak bunun başka bir alternatifi yoktur, o zaman her türlü cinsel sapkınlığın olduğu, her türlü ticari yolsuzluğun olduğu, her türlü ahlaksızlığın, adaletsizliğin, sömürünün değişik görünümler altında kendisini meşrulaştırdığı bir dünyada, en genel hatıyla bir Hz Salih gibi, bir Hz. Lut gibi, bir Hz. İbrahim gibi veya diğer hakikat önderlerinin yaptıkları gibi bir tavır sergilenmesi gerekiyor. Yani kötülükler karşısında edilgen, kıyasına çekilmiş bana dokunmayan bin yaşasın mantığıyla hareket eden bir bireye değil, en azından kendi şahsında, kendi yakın çevresinde her türlü olumsuzluğu ve kötülüğü yok eden ve orada hakikati inşa eden bireylere dönüşmek zorunluluğu var. Zaten Kur’an-ı Kerim’in tanımladığı mü’min de budur. Kur’an-ı Kerim bize; aktif, özne,

hayat karşısındaki duruşunu net olarak ortaya koyan, hayatı yönlendiren aktif bireylerden bahseder ve öyle olmamızı ister.

Bu bağlamda şunu sormak lazım. Mesela Müslümanlar olarak sosyal hayatın tüm gerçekliğinin içindeyiz. Biz üniversite veya lise ortamlarının içerisindeyiz, diğer yandan evin içinde annelerimiz televizyon ile haşır neşir, küçük yaşta kardeşlerimiz internetle meşgul. Bunların üzerimizde etkisi çok fazla. Bunların etkisini kırmak, absorbe etmek veya bunlara karşı tutum geliştirmek nasıl mümkün olur? Bunu, bizim Kuran'la kurduğumuz ilişkimizden mi okumamız lazım?

Celaleddin Vatandaş: Kur'an-ı Kerim'le olan bağlantımız dinamik ve güçlü değilse o zaman kitle iletişim araçlarının edilgen nesnelere dönüşürüz. Kitle iletişim araçlarının en önemli özelliklerinden birisi iradeyi yok etmesidir. Televizyonlar için sıklıkla şu ifade edilir: "Kumanda elinde, eğer beğenmiyorsan kapa." Ancak tekrar belirtmek gerekir ki, bir kitle iletişim aracı olarak televizyonun en önemli rolü o iradeyi yok etmesidir. Dolayısıyla televizyonu kapatamazsınız, sadece kanal değiştirebilirsiniz; A kanalından B kanalına geçmiş olursunuz. Öyleyse bizim öncelikle hayatı, inancı, düşünceyi tersine çeviren bütün olumsuzlukları, olumlu gibi gösteren modern kitle iletişim araçları karşısında aktif öznelerle dönüşmemiz gerekiyor. Bu bilinci korumamız gerekiyor. Bu bilinci oluşturmanın ve devam ettirmenin biz Müslümanlar açısından olmazsa olmaz tek yöntemi de Kur'an'ı Kerim'le olan diri ve dinamik bağımızı kurmak ve devam ettirmektir. Bunun dışında başka bir yolumuz veya yöntemimiz yoktur.

Yaşanan bu yozlaşmada medyanın ve kurumların rolü nedir? Bir yandan tüm bunların yaşanacağı bir mecra oluştururlarken, yeri geldiğinde kendi allayıp, pulladıkları karakterlerin gerçek hayatta taklitçileri ortaya çıkmaya başladığında, hiçbir şey olmamışçasına onları idam sehvasına çıkartabiliyorlar.

Celaleddin Vatandaş: Şimdi bugünün yaşanan dünyasında ve bugünün sorunları karşısında kitle iletişim araçlarının, bunların arasında özellikle televizyonun, sinemanın ve bunlara son 10-20 yıl içinde eklenen internetin ciddi anlamda sorgulanması gerekiyor. Bugün artık herkes, kitle iletişim araçlarının, edilgen ve iradesi olmayan bireyler inşa ettiğini ve insanların kitle iletişim araçlarının belirlediği ölçütlere göre bir hayat tarzı yaşadıklarını çok kolaylıkla ifade edebiliyor. Söz konusu kitle iletişim araçlarının yaptığı şeylerden bir tanesi de irrasyonel bir dünya inşa etmeleridir. Yani aynı kitle iletişim aracı çok kısa bir zaman dilimi içerisinde, iki tane birbiriyle çelişen argümanı ve görüşü ifade ediyor olmasına rağmen, kitleler buradaki çelişkiyi fark etmiyorlar. Çünkü bilinçleri irrasyonel hale getirilmiştir. Daha doğrusu bilinçleri deforme edilmiştir, bozulmuştur. Bunu, Türkiye'nin gündeminde kitle iletişim araçları tarafından diri tutulmaya çalışılan töre cinayetleri bağlamında değerlendirebiliriz. Elbette ki töre cinayetleri bağlamında ifade edilen cinayeti onaylamak mümkün değil. Çünkü bireylerin bir başkasının canını almak gibi bir haklarından bahsedilemez. Fakat ilginçtir ki yanlış bir gidişatın sonucu olarak ortaya çıkan bu cinayetler, kitle iletişim araçları tarafından çok şiddetli bir şekilde eleştirilmesine rağmen, o cinayete yol açan süreç hiçbir şekilde eleştirilmiyor. Çünkü o süreci bu kitle iletişim araçları kendileri oluşturuyor. Yine bu kitle iletişim araçları her türlü sapkınlığı, her türlü ahlaki yozlaşmayı özgürlük kavramı altında toplamalarına ve bilinçlere pompalamalarına rağmen karşılaşılan somut bir sapkınlık, somut bir cinayet karşısında aynı kitle iletişim araçları çok masumane bir şekilde yapılan yanlışlığa dikkat çekiyorlar. Ama yanlışlığın faili olarak kendilerini değil, yine karşılarında bir direnç olarak yer alabilecek zihin dünyalarını, geleneği, dini veya kültürü gösteriyorlar. Böylelikle eğer tabir yerinde olursa, bir taşla iki kuşu birden vuruyorlar. Bireylerin bu irrasyonel dünyadan sıyrılıp kitle iletişim araçlarının bir nesnesi olmaktan kurtulma yönünde ciddi bir çaba sarf etmeleri gerekiyor. Eğer bu çabalar sarf edilmezse bu irrasyonel, bu çarpık zihniyetin etkilerinin inşa ettiği bu dünyada olumsuzluklar yaşanmaya devam ede-

cektir. Dozajı artan sapkınlıklar ve ahlaki yozlaşmalar geçmişe rahmet okutturacak bir şekilde daha kitlesel boyutuyla yaşanmaya başlanacaktır.

Bu, sizin bahsettiğiniz irasyonellik ve ilk soruda değindiğimiz özgürlüğün, günah işleme özgürlüğüne doğru dönüşümüne giden süreçle ilgili çokça anlatılan bir örnek var. Refah Partisi'nin kapatılma sürecinde çok etkili olan yüksek rütbeli generallerden birine bir gün, yine ordudan başka biri tarafından hangi partiye oy verdiği sorulduğunda, Fazilet Partisi'ne verdiğini söylüyor. Bunun üzerine soruyu soran hem partinin kapatılmasını sağladıkları hem de gidip oy verdiği için duruma çok şaşırıyor. Bunun üzerine general torunuyla yaşadığı bir olayı anlatıyor. Diyor ki; "Torunumla bir gün televizyon seyrederken, televizyonda olumsuz bir karakter vardı. Torunum bana, ben buna benzemek istiyorum dedi ve ben bunu duyduğumda başımdan kaynar sular boşandı, yıldırım çarpmışa döndüm. O yüzden gidip bir umutla Fazilet Partisi'ne oy verdim." Burada aslında biraz da özgürlük kavramının nasıl ters teptiğini anlıyoruz.

Celaleddin Vatandaş: Evet. Fakat burada şöyle bir ayırım yapmamız lazım. Seküler ve profan bu modern kültür doğaldır ki etkilerini önce kendi doğduğu coğrafyada, kendi doğduğu toplumda gösterdi. Örneğin 1900'lerin ortalarından iti-

Şimdi bugünün yaşanan dünyasında ve bugünün sorunları karşısında kitle iletişim araçlarının, bunların arasında özellikle televizyonun, sinemanın ve bunlara son 10-20 yıl içinde eklenen internetin ciddi anlamda sorgulanması gerekiyor.

örneklendirmek gerekirse, batı dünyasında modern zihniyet aile kurumunu yok etti. Eşler, anne-baba ve çocuklar arasındaki ilişkileri kurlsızlaştı. Bugün aile kurumunu tekrar diriltmenin yollarını arıyorlar ama ellerinde çok da fazla imkân kalmadı. Belki biz bu noktada batıya göre biraz daha avantajlı gibi görünüyoruz. O verdiğin örnek de şunu gösteriyor: bazıları tarafından bu olumsuzluklar fark edilmeye başlandı. Gerçekten bugün anne ve babalar çocuklarına baktıklarında çocuklarının geleceği konusunda ciddi endişeler yaşamaya başladılar. İşte bu endişelerin aktif girişimlere ve bilinçli dirençlere yol açması lazım. Bu, normal şartlarda

baren, modern batı dünyasında, modernizmi, modern zihniyeti, modern hayat tarzını eleştiren düşünceler ve bu düşüncelerin ürettiği ciddi kitaplar yazıldı. Üstelik bunlar bir kütüphaneyi dolduracak kadar çok sayıdadır. Fakat biz bu modern zihniyetin ve modern hayatın sorunlarıyla daha yeni yeni karşılaşyoruz. Hala bizde "modern" kavramı olumlu çağrışımlar yaparken, batıda, batı insanlarında o kadar da çok olumlu çağrışımlar yapmıyor. Bizim insanımız modern zihniyetin oluşturduğu dünyanın çarpıklıklarını ve yanlışlıklarını görebilmek için batının yaşadıklarını birebir yaşamak zorunda değil. Ama eğer yaşamayı tercih ederse, çok fazla değil, belki 20 yıl sonra bu süreç sorgulanmaya başlanacak, fakat belki bu arada bu süreçten kurtulmanın imkânları kaybedilmiş olacak, tıpkı bugün batı dünyasında olduğu gibi. Bunu

10-20 yıl sonra her halükarda oluşacak, ama mümkünse bunu bugünden oluşturmanın imkânlarını araştırmak lazım. Çünkü 10-20 yıl sonra birçok şey için çok geç kalınmış olabilir.

Şimdi olayın biraz daha farklı bir boyutuna geçiş yapacağım, toplumdaki şiddet ve sapkınlık olaylarının artma sebebini belki daha çok sosyolojinin konusuna giren bir boyuttan sormak istiyorum. Sokak çocukları, taciz olayları gibi vakalarda hep bir ezen-ezilen ilişkisinin, ezilen tarafından ezenin kimliğinin temel alınarak zincirleme devam ettirildiğini görüyoruz, bunu büyük çaplı olarak ülke siyasetlerinde bile görmek mümkün. Burada Ömer Muhtar'ın "Onlar bizim hocalarımız değil" söyleminin de gerçek hayatta pek karşılığını göremiyoruz sanki.

Celaleddin Vatandaş: Şiddet şiddeti doğuruyor. Haksızlık haksızlığı, ahlaksızlık ahlaksızlığı sapkınlık sapkınlığı doğuruyor. Çünkü insanlar kimlik ve kişiliklerini inşa ederlerken, bilimin verilerinden hareketle de ifade etmek gerekirse, başkalarını model alırlar. Kişiliğin ve kimliğin inşasındaki en önemli dönemlerden olan hayatın ilk 3-5 yılında, başta aile bireyleri olmak üzere her birey çevresindeki diğer bireyleri model alarak kimlik ve kişiliğini inşa eder. Ama bu model alarak kimliği ve kişiliği inşa etme süreci, hayat boyu devam eden bir süreçtir. Sadece, hayatımızın ilk yıllarında kimlik ve kişiliğimizin temel unsurlarını inşa etme açısından o dönemin kendine ait önemi söz konusu. Bugün ailelere baktığımızda, arkadaş çevrelerine baktığımızda, okula baktığımızda, sosyal hayata baktığımızda, her kesimin şikâyetçi olduğu problemlerin her yeri kuşattığını görüyoruz. Dolayısıyla bu ortamda büyüyen bireylerin, yaşları ne olursa olsun model olarak mevcut olan ve şikâyetçi olunan yanlışları ve kötülükleri devam ettirmek gibi bir eğilimleri söz konusu oluyor. Bu kısır döngünün ve bu çemberin kırılması lazım. İnsanlık bu çemberi nerelerde ve nasıl kırar bilemiyorum. Fakat biz Müslümanlar, bu noktada diğer insanlara göre son derece avantajlı bir yerdeyiz ve diğer insanların elinde bulunmayan bir imkâna sahibiz. Çünkü hakikatin, adaletin, iyiliğin, ahlakın rehberini biz elimiz-

de, raflarda tutuyoruz. Yapmamız gereken şey onu elimizden kalbimize ve raflardan hayatımıza indirmekten ibaret. O zaman baştan beri ifade ettiğim gibi hayat karşısında bilinçli duran, özne bireyleri inşa etmemiz söz konusu olabilir.

Ben örnek alma konusunu çok önemsiyorum. Çünkü toplumun geneli, modele göre hareket eder. Hz. Yusuf örneğine baktığımızda ben bunu biraz böyle okuyorum: Hz. Yusuf, toplumunda pek tanınmıyordu aslında. Rüya yorumlamasından sonra gelen kısa bir süreçte kral oldu. Onun kral olması bütün toplumu dönüştürdü. Buradan şunu anlıyoruz. Toplumun üstündeki insanların gerçekten çok düzgün ve dik duruşlu olması toplumu olumlu bir yöne doğru sevk eden bir durum. O açıdan bu toplumda da, mesela örnek Müslümanların ortaya çıkması, aynı dönüşümü sağlayabilir mi?

Celaleddin Vatandaş: Neden olmasın; hatta çok önemli bir imkan olur. Bunu anlamak için şunu soralım: İnsanlar kimi model alırlar? İnsanlar güçlü gördüklerini, olumlu değerlendirdiklerini, beğendiklerini model alırlar. Kimdir güçlü olan? Yönetici olandır, zengin olandır, popüler olandır, bilgili olandır. Dolayısıyla bu sıfatlara sahip olan veya bu konumlarda bulunan Müslümanların o anlamda sorumluluğu gerçekten daha fazla. Yani toplumun model alabileceği bir konumda olan bir Müslüman sadece kendi şahsında anlam kazanmıyor. Aynı zamanda toplum katında da bir model şahsiyet olarak anlam kazanıyor ve o şahıs bir dini, bir hayat tarzını, bir inancı temsil ediyor. Bu bilinçte olmak gerekiyor. Fakat eğer bir bütün olarak düşünürsek, başlangıç noktasını ister bu model şahsiyetlerin inşa süreci bağlamında değerlendirelim, istersek kendi şahsımızda değerlendirelim, kendi şahsımızda İslam'ı inşa etmediğimiz sürece hayatta İslam'ı inşa etme imkânımız söz konusu olamaz. Öncelikle kendimizi inşa etmemiz gerekiyor.

Söyleşi için teşekkür ederiz.

“Utanmadığınız Takdirde Dilediğinizi Yapın!”

Celile Günseli

Ahlak kavramı modern zamanın dilinde din ile özdeşleştirilerek dinin kısıtlayıcılığını vurgulayan(!) bir argüman olarak kullanılmaya başlanılmıştır. Dinin düzen koyucu, toplum ve bireyi şekillendirici tüm vasıflarına bürünmüş dindar bir duruş ile İslam ahlakının söylemleri modern hayatın “ahlak” anlayışı içerisinde küçümsenmiştir. İslam kimliğinin sergilediği, değerlendirdiği, eleştirdiği ve gayri ahlakı bulduğu her davranış hayatı ve insanı kısıtlayıcı bir engel olarak yorumlanmaktadır. Kelimetullahın amacı ne insanı kısıtlamak ne de tüm zincirleri kırılarak tan-

rılaştırılan insanlığı kulluğun önüne geçirmektir. Ahlak, terim anlamıyla ve genel bir şekilde toplumun kabul gördüğü, görmediği değerler olsa da bizim gibi İslamın kültürleştiği ve toplumun özüne indiği ülkelerde dinin yerini alan bir terim olarak kullanılmaktadır. Adına her ne denilirse denilsin din, ahlak, etik, moral, erdem, hümanizm doğaya ve fitrata karşı gelmeyecek tüm vasıflar insanlığın ortak değerleridir. Nitekim Peygamberimizin İslamın ilk ve en zor günlerinde sahabelerini Hıristiyan kral Necaşi'nin topraklarına hicrete göndermesinde Necaşi'nin ahlaki özelliklerinin büyük rol oynadığı unutulmamalıdır.

Ahlak kavramı ve içeriğini dolduran erdem, doğruluk, güzel-

lik gibi tüm alt başlıkları evrensel olup her dinin, ırkın, coğrafyanın tartışılmazlarıdır. Bu yüzden ahlakı tek yönüyle ele alarak dar bir çerçevede geleneklere ve coğrafyalara hapsedmek Yaratıcının Kur'an ahlakıyla donattığı peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v)'e yapılacak en büyük haksızlıktır. Ahlak fitri olan ve çıkarılıp işlenmesi gereken bir cevher iken tanrılaştırılan insanın hayatına bir seçim olarak girmiştir. Âna ve mekâna göre inşa edilmiş, kişisel heva

ve hevesler ile zaafarla beslenen yeni bir tür ahlak anlayışı modernizm tarafından bir özgürlük meselesi olarak sunulmaktadır. Özgürlük adı altında oluşturulmaya çalışılan bu kültürler adeta yeni bir din ortaya çıkarmaktadır. Modernizm; her ne kadar tabulara karşı olduğu iddia edilse de eleştirilemez, dokunulmaz yeni kavramlar üreterek yeni tabular icat etmektedir. Bir Müslüman için ahlak; Kur'an ayetlerini üzerinde taşımaktır. Oluşturulan bu yeni tabulara üzerimizdeki yükün bir sorumluluğu olarak vahiy ışığında karşı çıkan duruş "bunlar zaten dinci, dindar, yobaz, ne düşündükleri belli" gibi kınamalara maruz kalıp küçümsenerek, islamın ve müslümanın çağın çetrefilli ahlaki konularına getirdiği eleştiriler en baştan silinip görmezlikten gelinmektedir. Her şeye rağmen "Allah yolunda cihad ederler. (Bu yolda) hiçbir kınayıcının kınamasından da korkmazlar. İşte bu, Allah'ın bir lütfudur"(Maide/54) ayetinin muhatabı olarak hak olanı savunurken hiçbir tereddüde düşmememiz gerekir.

En başta hayâ ve iffet gibi kavramlar din karşıtları tarafından özellikle gençler ve kadınlar için hayatı daraltan gereksiz değerler olarak sunulmaktadır. Bu tür kavramların sadece kadınlar üzerinden algılanması konusunda Müslüman toplulukların bir özeleştirme yapması gerekirse de hayâ ve iffeti hayattan tamamen çıkarıcı, sınırsız özgürlük adı altındaki tüm hayat tarzı önermeleri insanı duygusal bir felakete götürmekten öteye geçmeyecektir.

Utanma, hayâ, edep modern hayatın etkisiyle körelmeye başlasa da fıtrattan geldiği ve öze dair değerler oldukları için İslami bir ahlakın tahsisi ve vicdanlar ile akılları harekete geçirerek her insana ulaşılabilmeyi sağlayacak kavramlardır. Peygamberin (s.a.v) "utanmadığınız takdirde dilediğinizi yapın" hadisi sadece Müslümanlar için değil tüm insanlığa şiar edindirilmelidir. Bu hadis ahlakı, hayâ, iffet ve edebi sadece kendimiz için değil toplum içinde yaşanılması kılınması için Müslüman bir misyon yüklemektedir. Hayâ ve iffet insanı hayvandan ve hayvani dürtülerden arındıran Ahsen-i takvîm üzerine yaratılmış âdemoğluna bir armağandır. Utanabilmek, iffet duymak basit şekilde algılandığı gibi salt kadın erkek ilişkilerini düzene koyan değer yargılarından çok vahyi üzerine giymiş müslümanın yemek yemesinden ilim tahsil etmesine kadar bireysel ve içtimai hayatına yön veren huzmelerdir.

Kur'anî ahlakın sürekli dillerimizde olan, İslam'daki yerini, fıkhi hükmünü çok iyi bildiğimiz harama bakma, kötü söz söyleme, zulme rıza gösterme gibi yönlerini sadece teorikte bırakmayıp Kur'anı her elimize aldığımızda ahlak hükümlerini hayata geçirecek tarzda okumalar yapmalıyız. Sahabenin bir ayeti hayata geçirmeden diğer bir ayeti öğrenmediği gerçeği Kur'an'ı salt okuyarak "onlar" gibi olamayacağımızın göstergesidir. Kuran ayetleri, üzerinde felsefi tartışmaların, derin mülâhazaların yapılacağı bir "metin"den ziyade yaşanılacak, hayata bir bir geçirilecek güzel ahlaklardır. Hümeze suresi "Arkadan çekiştirmeyi, yüze karşı eğlenmeyi adet edinen herkesin vay haline!" ayeti ile dostlarımızla, çevremizdeki insanlarla olan tutumumuz için ölçü belirlerken, Mutaafin suresi ölçüde ve tartıda hile yapanların vay hâline! ayetiyle de alışveriş, ticaretteki ölçümüzü koymuştur. Bunun gibi daha birçok ayet güzel ahlakın sosyal hayattaki taşlarını yerleştirip insan-insan arasındaki ilişkileri düzenlerken, "Kalpler ancak Allah'ı anmak ile huzur bulur" gibi bireyin özel hayatına etkin ayetler ile insan-Allah ekseninde güzel ahlakın inşasını sağlamaktadır.

Peygamberinin Izinde!

Betül Babacan

Nisan ayını peygamberimizin doğduğu mübarek bir ay kabul ediyoruz ve bu ay bizim için her yıl adeta bir şölen havasında geçiyor. Genç Öncüler olarak bizler de bize bu yolculukta önderlik eden Allah'ın kutsal elçisini anmak ve kalplerimizdeki pası bir nebze olsun silmek istedik. 20 Nisan Salı akşamı yüzlerce kişi Fırat Kültür Merkez'inde toplandık.

Hepimiz bu geceyi büyük bir heyecanla bekliyorduk. Programı hazırlayan kardeşlerimizden dolu dolu bir içerik olacağını ipucunu almış olanlar şüphesiz o günü iple çektiler.

Program kulaklarımızdan yüreklerimize işleyen bir ney dinletisiyle başladı. Bu güzel musikiyle sanatkar kardeşimiz bizi öncelikle gündelik hayatın tüm telaşından ve tabiri cazise maddi kaygılardan uzaklaştırdı. Farklı alemlerde gezindik kısa bir süre de olsa. Kimilerimiz için belki muhasebe yapacak bir beş dakika oldu, kimilerimizin ruhu nefes alacak bir vakit edildi.

Ardından Kur'an-ı Kerim dinledik ve Allah'ın kutlu kelamıyla tekrar kendimize geldik.

Arkadaşlarımızın özenle hazırladığı Genç Öncü slaytını izledikten sonra Alperen Gençosmanoğlu kardeşimizin tüm Genç Öncüler adına hazırladığı konuşmayı dinledik. Bazen sadece bir doğum günü muamelesi yaparak bilinçsizce geçirdiğimiz "kutlu

doğum!"ları nasıl görmemiz gerektiğini düşündük tekrar. Peygamberimizin örnekliğiyle tasdik ettiği bir sorumluluğu üzerimize alan bizler biliyoruz ki teker teker bu görevin gereğini yerine getirmekle yükümlüyük ve komşumuzdan, yanibaşımızdaki yetimlerden ve zulüm gören müslümanlardan sorumluyuz. Müslüman kelimesinin insanlara çağrıştırdığı bütün hasletlere sahip ol-

malı ve tıpkı adımız gibi önde gidenlerden olmayız. Kınayıcının kınamasından korkmayıp yeryüzünde adaleti tesis etmek ve sadece Allah'tan korkanlardan olmamız gerektiğini de biliyoruz. Üzerimizde bir giysi gibi taşıdığımız halifelik vasfı-

Kur'an-ı Kerim Tilavetini Hafız Ali Camii İmam Hatibi Hüseyin Orhan Hoca gerçekleştirdi.

mıza uygun davranmayı da yine ancak Rasululla-
hı hatırlayarak, severek ve sünnetine sahip çıkarak
sağlayabileceğimizin farkındayız. “Sizden, hay-
ra çağıran, iyiliği emreden ve kötülükten men eden
bir topluluk bulunsun.” Ayet-i kerimesini yaşamı-
mızın bir parçası haline getirmeyi kendimize şiar
edindik ve sonu cennete varan bu yolda başımıza
gelen hiçbir kötü şeyin Allah’ın sevgisinden mah-
rum kalmaktan ve onun unuttuklarından olmak-
tan daha fena olmayacağına bilincindeyiz.

Tüm bu muhasebe ve arayış çabalarından son-
ra yine arkadaşlarımızın peygamber (s.a.v.) ha-
tırlamak amaçlı hazırlamış olduğu slaytı, Abdul-
lah Sabit Tuna’nın kelimeleriyle dinledik. Kerim
Buladı’nın ibret dolu konuşması izledi slayt gös-
terimini ve yine düşünmeye vakit bulamadığımız
pek çok şeyi düşündük, tekrar ve tekrar kendimi-
ze geldik.

Küçük bir kız çocuğunun dilinden peygamberi-
mize yazılmış mektubu dinlerken gözyaşlarını-
zı tutamadık. Kardeşimizin güzel ses tonuyla, gö-
rüyormuşçasına yazılmış gibi hepimizi etkileyen
bu mektubun ardından da Genç Öncüler Tiyatro
Topluluğu’nun hazırladığı oyunu keyifle izledik.

Suriye’li Ömer kardeşimizin saf arapçasıyla ve
kalplerimize işleyen güzel sesiyle okuduğu duala-
ra amin dedik yüzlerce ağız hep birlikte ve bu bera-
berliğin sessiz gücünü hissettik.

Pek çok genç kardeşimizin sabırsızlıkla bekledi-
ği Ömer Karaoğlu konserine sıra geldi ve hepi-
mizin Lailaheillallah nidaları salonda yankılandı.
Yetimler için anadolu turuna çıkmış olan Ömer
Karaoğlu’nun yorgunluk barındırmayan enerjisiyle
coşkuyu yakalayan bizler, geceyi yüzümüzde gü-
lümseme ve yeni kardeşler edinmiş olarak tamam-
ladık.

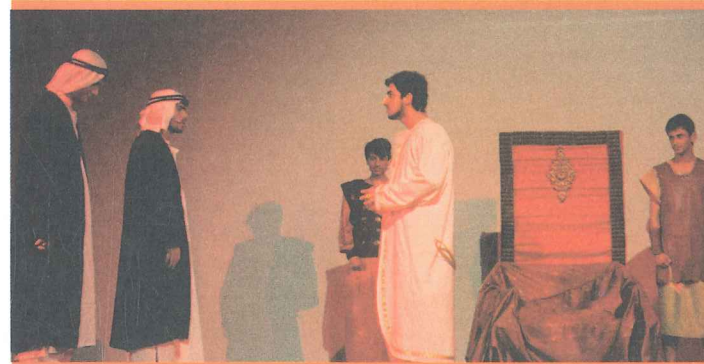
Diliyoruz ki kutladığımız özel gün ve geceler bizi
nihai hedefimize ulaştıracak araçlar olsun. Pey-
gamberimizi hatırlayarak imanımızı tazelemiş ola-
lım ve maddi hiçbir nesneye atfetmediğimiz kutsi-
yeti Yaradan’ın varlığında birliğinde bulalım. Genç
Öncüler olarak kollarımız birbirine kenetli ve du-
ruşumuz saf saf. Bizler yoldayız...

Dr. Kerim Buladı, ahlaki Kur’an olan Resulü anlattı.

Alperen Gençosmanoğlu, Genç Öncüler’i ve misyonunu vurguladı.

Genç Öncüler Tiyatro Topluluğu’nun temsilinden.

ve Ömer Karaoğlu ezgileri...

Sevdamızsın Çeçenya

Betül Babacan

*“Unutmak kolay mı dünya durdukça?
Kardeşimin ayağına vurulan prangayı
Unutmak kolay mı dünya durdukça?
Kardeşimin boynuna takılan düğümü.”*

Said Baduyev

Çeçen edebiyatının temellerini atan şairlerden biri olarak kabul edilen Said Baduyev yaşanan dramı mısralarına bu şekilde aktararak başlamış söze... Bizlerse Doğu Türkistan ve Patani'den sonra yönümüzü Kafkaslara, Çeçenya'ya çevirdik. Kafkasya'da asırlardır kanayan bir yaradır Çeçenistan...

Düünden Bugüne Çeçenya... Direndiler ve Kazandılar

Çeçen arazisinde, özellikle Kezenoy Gölü civarı ile Halhulau Nehri vadisinde paleolitik dönemden beri insanların yaşadığı bilinmektedir. Ülkenin çeşitli yerlerinde milattan önce 3. binyıla ait mezar anıtları bulunmaktadır ve arkeolojik verilerden bu dönemde burada tarımla uğraşan toplulukların olduğu ve bu insanların çömlek yapmayı, maden işlemeyi bildikleri öğrenilmektedir.

Ermeni, Gürcü ve Yunan-Roma kaynaklarında Nahçiy, genel adıyla Gargar, Durdzuk, İsadınk (sod), Kist gibi Çeçen kavim isimlerinin geçmeye başlaması, M.Ö. 4-3. yüzyıllardan itibaren. M.S. 1. y.y.'da Alan kavim birliğine katılan Çeçenler, 4. y.y.'daki Hun istilasından sonra Orta ve Kuzeydoğu Kafkasya'ya yayılmışlar ve bütün Kafkasya'nın siyasi hayatında aktif rol oynamışlardır.

Arap-Hazar savaşları sırasında Emeviler ve Emeviler'in Ermeniyeye genel valisi Mervan bin Muhammed'in 736-738 yıllarında Durdzukistan'a (Çeçenistan) yaptığı akımlarla bölgede İslam hâkimiyeti yerleşmeye ve bu dönemden itibaren Dağıstan ve Çeçenistan halkları İslamlaşmaya başladı. 8. y.y.'da Çeçenistan, Moğol saldırısına uğradı. Hanka Vadisi'nde yapılan savaşı Çeçenler kazandıysa da, 1238-1240 yılları arasında Mengü hanın önünden dağlara çekilmek zorunda kaldılar. Ve dağlar hariç ülkenin bütün arazisi Cuci ulusu topraklarına katıldı. 1395 yılında ise Timur'un Sunja Nehri havzasına varması ile 2. Moğol istilası başladı; ancak 3-4 yıllık hâkimiyeti sırasında Timur da dağlık kesimleri ele geçiremedi. Çeçenler Moğolların toplam iki asır kadar

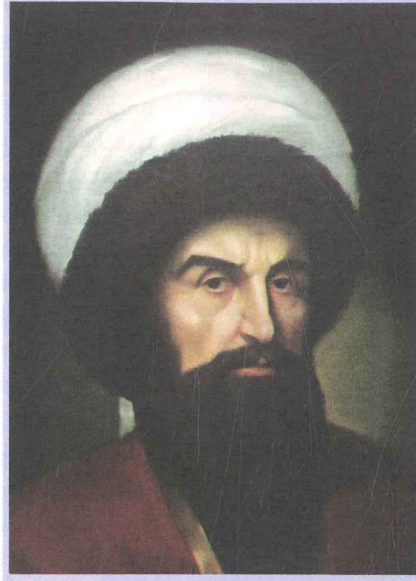
Kuzey Kafkasya'nın step bölgelerini kontrol altında tuttıkları dönemde çekildikleri dağlarda bağımsızlıklarını korumayı başardılar ve bu uzun savunma yıllarında farklı bir kale mimarisinin ortaya çıkmasına yol açtılar. Çeçen İnguş mimarlarının ünü bütün Kafkasya'ya yayıldı; bugün de Çeçen ülkesinin dağlık kesimlerinde savaşırlardan arta kalabildiği kadarıyla, kale kalıntılarına rastlanabilir.

9. y.y.'ın ilk yarısında Ruslar Kuzey Kafkasya'ya doğru sistemli bir şekilde yayılmaya başladılar. Ve Terrek nehri boyları Rus kazaklarının iskânına sahne oldu. 1567'de bu nehrin kıyısında Terki Kalesi, 1718 yılından sonra da başka kaleler inşa edildi. Ve böylece Kafkasya'daki Rus cephesi iyice kuvvetlendirilmiş oldu.

Nitekim 1722'de İran Rus savaşları sırasında 1. Petro bir süre artık kendileri için güvenli bir hale geldiğini kabul ettikleri Çeçen topraklarında kalmıştı. Ancak bir süre sonra silaha sarılan Çeçenler, 7 Temmuz 1732 tarihinde Yarbay Koh kumandasındaki Rus birliklerini yenilgiye uğrattılar. Bu dönemden itibaren Rus kaynaklarında Nahçiy halkının adı Çeçen, ülkeleri de Çeçenya olarak geçmeye başladı. 1735'de Kırım hanının kuvvetlerini de yenen Çeçenler bu yüzyılda bir taraftan Rus ordularına, diğer taraftan da onlarla iş birliği yapan Kabardin, Kumuk ve diğer kabilelere karşı savaşlarını yoğunlaştırdılar ve özellikle Beybulat Taymiyev'in daha sonra da Şeyh Mansur'un liderliğinde başarılı bir mücadele verdiler. Bu dönemlerde Kafkasya'daki Rus istilasına ve baskınına direnenlerin başlıca merkezi Çeçenistan olmuştur.

1810'da İnguşlar kendi istekleriyle Ruslarla anlaşma imzalayarak onların yanında yer almayı seçtiler ve böylece Çeçenlerle aynı kökten gelen İnguşlar onlardan kopmuş oldular ve Ruslar tarafından ayrı bir halk olarak ilan edildiler.

Rus baskısıyla dağlara çekilen Çeçenler, verimli topraklarının Kazaklar'a dağıtılması üzerine İmam Gazi Muhammed'in Dağıstan'da başlattığı ve halefleri Hamza Bey ile Şeyh Şamil'in devam ettirdikleri ünlü direnişe katıldılar. Çeçenler özellikle Şeyh Şamil'in 1859'da teslim oluncaya kadar 25 yıl süre ile verdiği, tarihte eşine pek rastlanmayan amansız mücadelede onun en

Kafkas Kartalı Şeyh Şamil

Kuzey Kafkasya halklarının ve Çeçen direnişinin efsanevi önderi olan Şeyh Şamil 1797 yılında doğdu. Genç yaşlarında Dağıstan'ın önemli bir dini lideri olan Şeyh Cemalettin Gazi Kumukî'den ders aldı. Nakşibendî tarikatında aldığı bu eğitim onda Rusların, Kafkasya'da ortadan kaldırmak istediği İslâmiyeti, tekrar ihyâ etmek ve yaymak için uğraşmasına, özgürlük, direniş ve İslam Birliği düşüncelerinin gelişmesine yardımcı

oldu. Rusya İmparatorluğu'na karşı Dağıstan'da başlattığı savaşını Çeçenistan'da sürdürdü.

Dönemin süper güçlerinden Rusların engellemesiyle dost ülkelerden gelen yardımlar kesildi. 1859'un 6 Eylül'ünde 70 bin kişilik Rus ordusuna, yanında birkaç yüz kişi kalıncaya kadar direndikten sonra, savaşı sürdürmesinin intihardan farksız olduğunu anlayan Şeyh Şamil, Çarlık yetkilileriyle görüşmeler yaparak, onurlu bir silah bırakma yolunu seçti ve ardından sürgün yılları başladı.

Sürgünde on yıl kadar geçirdikten sonra hacca gitmesine izin verildi. Şamil, 1870 yılında Rusya'dan ayrılarak önce İstanbul'a uğradı. Sultan Abdülaziz tarafından karşılanarak sarayda ağırlandı. Şamil'in İstanbul'a uğradığı haberi duyulduğunda, halk bu efsane kahramanı görebilmek için saray kapılarına akın etti. Şeyh Şamil, 1871 yılında Hac ziyareti için bulunduğu Arabistan'da vefat etti ve Medine'de Cennet-ül Baki mezarlığında defnedildi.

sadık müttefiki olmuşlardır. Bölgenin tamamen Rus kontrolüne girdiği 1860'lı yıllarda Kuzey Kafkasya'dan Türkiye'ye doğru göçler başladı. Rus hükümeti Çeçenistan ve Dağıstan göçmenleriyle beraber Yahudileri de Türkiye'ye sürdü; ancak Yahudiler daha sonra Suriye ve Filistin'e göç ettiler. Aynı yıllarda Baysungur, Uma Duvayev, Atabi Atayev ve Dade Zalmayev gibi liderlerin kumandasında sürdürülen isyanlardan ve 1877'de başlayıp bir yıl sonra lider Alibey-Hacı'nın Grozni'de idamıyla sonlanan büyük isyandan herhangi bir sonuç elde edilemedi.

Küllerinden Doğan Şehir: Grozni

Çeçenistan'ın başkenti Grozni, 1818 yılında Terek tarafından Sunzha Nehri üzerinde Kafkas Savaşı sırasında bir savunma merkezi ve aynı zamanda bir Rus askerî üssü olarak kurulmuştur.

Kafkasların en stratejik alanlarından birini kapsayan şehirde, 20.y.y'da petrol rezervleri ve doğalgaz rezervleri çıkmaya başladı ve ekonomik bir rahatlama yaşandı. Dolayısıyla bölge adeta Rusya'nın sömürsü halindeydi. Ayrıca petrol çıkarılmaya başladıktan sonra birçok yabancı yatırımcı Grozni'ye yöneldi. Almanya, Amerika gibi ülkeler bölge üzerinde çalışmalara başladılar.

İşgal sırasında büyük bölümü çok ciddi olarak yıkma uğrayan Grozni'nin ismi, Rus-Çeçen Savaşı'ndan sonra Çeçenler tarafından, şehit edilen devlet başkanı Cahar Dudayev anısına Caharkale olarak değiştirildi. Grozni'de, yaşanan yıkımlara rağmen son yıllarda yapılan yatırımlar sayesinde savaşın görünen izleri az da olsa siliniyor.

Rusya'deki Bolşevik ihtilali sırasında Çeçen ülkesinde yeni isyanlar baş gösterdi. 1917'de kurulan Şeyh Uzun Hacı idaresindeki Çeçenlerin de dâhil olduğu Kuzey Kafkasya Halklarının Dağınık Cumhuriyeti adlı Kafkas Devleti (Dağıstan) 1918'de Rusya'dan ayrıldığını ilan etti. Ancak Rusya'da duruma tamamen hâkim olan Bolşevikler, Dağıstan topraklarını işgal etmekte gecikmediler. Bir süre sonra Rusya Federasyonu'na bağlı Dağıstan Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ile Çeçenistan, İnguşistan ve Osetya otonom idarelerini kurdular. 1936'da Çeçenistan ve İnguşistan Rusya'ya bağlı Çeçen İnguş Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti adı altında birleştirildi. 2. Dünya Savaşı sırasında Moskova Hükümeti, Çeçenleri Orta Asya'ya ve Kazakistan'a sürgüne yolladı. Ayrıca 1944 zorunlu göçüyle birlikte Çeçen-İnguş Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti feshedilerek topraklarının bir kısmı Kuzey Osetya'ya bir kısmı da

Dağıstan'a verildi. Böylece geride kalan insanlar arasında da etnik çatışmalar için zemin hazırlanmış oluyordu. On üç yıl sonra 9 Ocak 1957 tarihinde ise eski otonom idare Çeçen-İnguş Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti adı altında tekrar kuruldu.

1988'de Çeçen İnguş Halk Cephesi kuruldu. Hoca Ahmet Bisultanov lider seçildi. Bu arada siyasi teşkilâtlar da kuruldu. Bu teşkilâtlar, 1990 yılında siyasi parti hüviyetine büründü. İki sene sonrasında Çeçen Halk Kurultayı toplandı. Kurultayda Çeçen Milli Komitesi kurulması kararı alındı. Komitenin adı daha sonra Milli Kongre olarak değiştirildi ve başına Cevher Dudayev getirildi.

1991'in Ekim'inde Cevher Dudayev, Moskova yanlısı geçici hükümeti devirmek için kampanya başlattı. Resmi daireleri ele geçirmeye başlayan Cevher Dudayev halkın yüzde 80'den fazlasının oyunu alarak Devlet Başkanlığı'na seçildi ve tek taraflı olarak bağımsızlık ilan etti. Bunun üzerine Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Boris Yeltsin, olağanüstü hal ilan ederek Çeçenistan'ın başşehri Grozni'ye asker gönderdi. Bu askerlerin Grozni Havaalanı'nda Devlet Başkanı Dudayev'e bağlı askerler tarafından engellenmesi üzerine, Rusya Parlamentosu olağanüstü hali kaldırdı ve askerler geri dönmek zorunda kaldı. Nisan 1992'de Çeçen hükümeti ile yapılan bir anlaşma doğrultusunda; Rusya orduları, Çeçenistan topraklarından tamamen çıkarıldı. Bu tarihten itibaren Çeçenistan topraklarında tek bir Rus askerî dahi kalmamıştır.

Haziran 1992'de Çeçen-İnguş Cumhuriyeti, "Çeçenistan" ve "İnguşistan" olarak birbirinden ayrıldılar. İnguşistan, Rusya Federasyonu içerisinde kalmaya karar verirken Çeçenistan'ın bağımsızlık kararı Rusya tarafından reddedildi.

Rusya, Çeçenistan'daki emellerini gerçekleştirmek amacıyla muhalefetin de desteğiyle önce Dudayev iktidarını devirme girişimlerinde bulundu, bunda başarı sağlayamayınca Aralık 1994'te Çeçenistan'a askerî harekât başlattı. Dudayev hükümeti ile muhalif güçler arasında çıkan çatışmalar sonucunda Yeltsin'in direktifi doğrultusunda Grozni'yi kurtarma(!) ve silahlı illegal birlikleri silahsızlandırma(!) amacı ile başlatılan bu askerî operasyonun Çeçen tarafında yol açtığı kayıplar ciddi boyutlara ulaştı. Fakat halkın topyekûn direnişi ve devlet düzeyinde olmasa da bireysel olarak İslam âleminden gelen destek sayesinde Çeçenler Rusya'ya karşı galibiyet elde etti ve nihayetinde savaşa karşı başlangıçtaki kayıtsızlığını sürdüremeyen ABD ve Avrupa ülkeleri, Yeltsin'i barış masasına oturtma çabası içerisinde girdiler. Taraflar arasında barış müzakerelerinin yapılması yolunda ciddi adımların atıldığı bu dönemde devlet başkanı Dudayev, uydu telefonunu dinleyen Amerikan gizli servisi

NASA'nın yerini tespit etmesi ve bulunduğu koordinatları Rus yetkililere bildirmesi sonucu düzenlenen saldırıda şehit oldu.

31 Ağustos 1996'da Çeçenistan adına Aslan Mashadov ve Rusya adına Aleksandr Lebed arasında imzalanan Hasavyurt Anlaşması ile Çeçenistan'ın statüsü meselesinin 31 Aralık 2001 tarihinden önce çözüme kavuşturulması karara bağlandı. Savaş nedeniyle yapılmayan cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimleri, Ocak 1997'de uluslararası gözlemcilerin katılımıyla gerçekleşti ve seçimin sonucunda Ruslarla barış müzakerelerini yürüten Mashadov Çeçenistan'ın devlet başkanı seçildi.

Mashadov'un Rusya ile imzaladığı barış anlaşması Çeçen sorununa kalıcı bir çözüm getirememiştir. Mashadov'un ateşkes çağrıları ve barış planı, özellikle Avrupalı sivil toplum kuruluşlarının hükümetler üzerindeki baskıları sonucunda Batılı hükümetler tarafından da desteklenmeye başlanmıştır; AGİT ile Avrupa Parlamentosu şemsiyesi altında sürdürülen görüşmeler ciddi bir barış süreci başlatmıştı. Ancak 6 Mart 2005'te Mashadov'un öldürülmesiyle birlikte Rusya'yla müzakereleri sürdürecektir lider ortadan kaldırılmış oldu ve Çeçenistan mücadelesi çok daha sert çatışmaların yaşandığı yeni bir döneme girdi. Mashadov'un ölümünden sonra yerine Abdülhalim Sadullayev geçti. Sadullayev, Mashadov'un izinden giden bir lider olmakla beraber, ortaya çıkan otorite boşluğu ve belirsizlik nedeniyle Çeçenistan'daki çatışmalar yoğunlaştı. Rusya da bunun üzerine bölgedeki birlik sayısını artırdı.

Buna karşın, Batılı ülkeler Çeçenistan sorununa siyasi çözüm aramak yerine konuyu Rusya'nın iç meselesi olarak görmekte ısrar ederek soruna olan ilgilerini insani yardımla sınırlı tutmakta ve Rusya ile olan siyasi ve ekonomik ilişkilerini gölgelememeye çalışmaktadır. Yani çıkarları için yaşanan zulümlere gene ses çıkarmamaktadırlar. Oysa Rusya'nın siyasi hedeflerini gerçekleştirmek için kurduğu otoriter rejim ve yıllardır sürmekte olan bir savaşın neden olduğu ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunların ortasında kalmış olan Çeçenler için net bir sonuca dahası net bir barışa ulaşmak şarttır. Çeçenler yıllar boyunca Şeyh Şamil, Cevher Dudayev, Şamil Basayev, General Aslanbek, Salman Raduyev gibi liderlerin öncülüğünde Rusların zulmüne asla baş eğmediler ve Rabbimizin izniyle de eğmeyeceklerdir...

Kaynaklar

- 1- Çeçenistan Direnişi / Mehmet Ali Tekin
- 2- Türkiye Diyanet Vakfı - İslam Ansiklopedisi
- 3- İHH / Çeçenistan

Rus işgalinden sonra Grozni'nin görünümü

Çeçen halkının her üyesi, verilen mücadelenin bir parçası oldu

2008 yılında bir Türk firma tarafından yapımı gerçekleştirilen Grozni'nin merkez camisi

Rusların hayalet şehre çevirdiği Çeçen şehirlerinden biri

“Öğrenci İçin Bire Bir” Galatasaray

kampüs no ları

Berkcan Özüt

Tüm yapılarıyla Galatasaray Üniversitesi

hur Büyük Mecidiye Camii'nin (halk tarafından Ortaköy Cami olarak bilinir), sağ tarafındaysa Kız Kulesi'nin temaşa edilebildiği sahili, dillere destandır. Boğaz dalgalarının bazen usulca bazense hırçın bir edayla vurduğu bu sahilin bir köşesinde bulunan kantindeki gölgelerde oturan biri için bu keyfi bırakıp biraz sonra başlayacak olan derse gitmek neredeyse imkansızdır. O yüzden kantin, hele de hava güzelse hiç boşalmaz, bir nöbet yeri gibi her daim dolar taşar.

Sahilden biraz arkada Mühendislik ve Fen-Edebiyat bölümleri binası bulunur. Bu binayla ana saray bina-

Galatasaray Cemiyeti mensuplarınınca 1992'de kurulan Galatasaray Üniversitesi, nevi şahsına münhasır kampüsüyle memleketin akademi alanında önemli bir yer tutmaktadır. Beşiktaş'tan Ortaköy'e giderken, Çırağan Caddesi üzerinde eski Feriye saray binalarının en büyüğü ve etrafında daha sonra inşa edilen binalardan oluşan bu hacimsiz ama dolu dolu kampüs, İstanbul'daki en orjinal üniversite kampüsüdür denebilir. Uzun bir sahil şeridi ve tarihi ahşap binalarıyla adeta bir yalı-kampüs izlenimi verir. Sol tarafında Boğaziçi Köprüsü'nün ve meş-

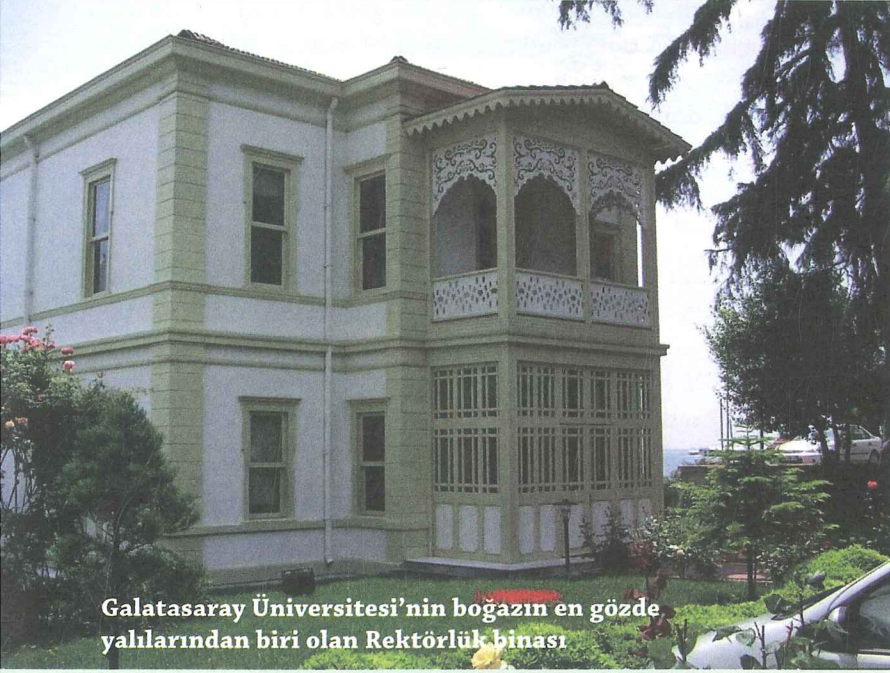
Üniversite bahçesinden eşsiz İstanbul Boğazı manzarası

sı arasında da iki katlı ahşap ve gerçek bir yalı olan rektörlük binası vardır. O yüzden Galatasaray Üniversitesi rektörlük seçimleri rekabetli geçer. Ana binada ise çoğunlukla İktisat, Siyaset ve İletişim bölümü akademisyenlerinin odaları vardır. Bu tarihi bina ders amaçlı kullanılmamaktadır, her güzel şeyi azar azar tatmak icab eder diye düşünülür.

Üniversitenin iç avlusu

Galatasaray Üniversitesi'nin boğazın en gözde yalılarından biri olan Rektörlük binası

demik eseri barındıran kütüphanede, okulun henüz yirmi yıllık olmasından olsa gerek, sessizlik kültürünün oturmamış olması sevindiricidir.

Ezcümle, ilk bakışta bahsettiğimiz yanlarıyla Galatasaray Üniversitesi kampüsü derslerden azade, mutlu bir öğrencilik için bire birdir. Tabi bu yazıda üniversitenin eğitim kalitesi, hocaları, yurtdışıyla bağlantıları, bütün bir memlekette adı anıldığında ceketlerin düğmelerinin iliklendiği Hukuk bölümü, kendisiyle kıyaslanabilecek belki bir yada iki başka üniversite olan Sosyal Bilim Bölümleri vesaire vesaire, bunlardan, zaten herkes tarafından bilinmesi nedeniyle bahsetmemiş olduk. Her neyse, Galatasaray Üniversitesi'nin görünmeyen kısmını biraz anlatabildiysek ne mutlu.

Kara tarafındaki yerleşkeye geçmek için alt geçit kullanılır. İki tarafında da bulunan asansörlerin yavaşlığı merdivenleri kullanmaya üşenen her öğrenciyi verememektedir. Derslerin oldukça büyük bir kısmı karşı taraftaki dersliklerde verildiği ve yemekhane ise sahil tarafında kaldığı için bu alt geçiti günde en az 4 kere kullanmayan hiç bir Galatasaray Üniversitesi öğrencisi yoktur.

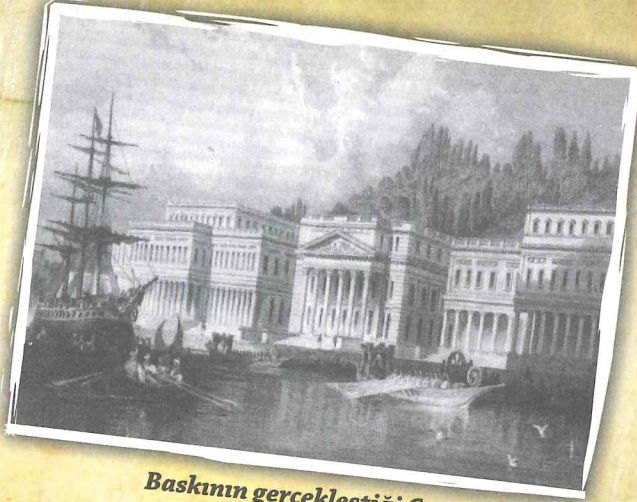
Dersliklerin bulunduğu kara tarafı ise ufak bir kantini ve büyük amfileri ve daha da önemlisi kütüphaneyi ihtiva etmektedir. Neo-Barok Sürrealist çizgiyle Selçuklu sonrası Fars estetiğinin postmodern bir sentezi olan mimari yapı, ancak görülünce neden böyle olduğu anlaşılır. Kütüphane demişken, öncelikle Fransızca ve İngilizce'den ve dahi muhtelif ecnebi lisanlarından ve tabi Türkçe'den bol miktarda yüksek aka-

Zengin kaynakları barındıran üniversite kütüphanesi

tarikh defteri

Mehmet Erdem

Baskının gerçekleştiği Çırağan Sarayı

Bir Garip Darbe Girişimi: Çırağan Baskını

Rusların İmparatorluğun en yakınına kadar geldiği, Ayestefanos (Yeşilköy) Antlaşmasının yapıldığı günlerin ertesiydi. Padişah II. Abdülhamit 23 Aralık 1876'da ilan ettiği anayasayı askıya alarak meclisi kapatmıştı. Zira imparatorluğun kalbi gerilimli bir zaman dilimini geçiriyordu. Hem yenilgilere duyulan öfke, hem de Rusların Edirne'ye yürümleri

sırasında Rumeli'den İstanbul'a on binlerce göçmenin sığınması kargaşayı özetliyordu.

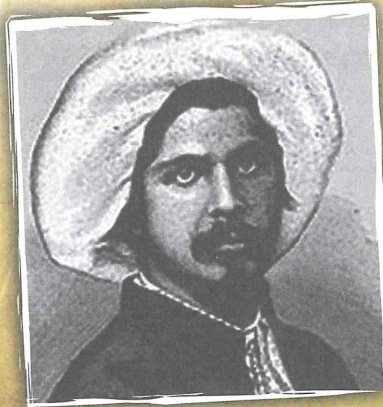
Yönetimdeki tehlikeyi fark eden II. Abdülhamit çeşitli önlemler alsa da, muhalifler tarafından oluşturulan sorunlar patlak vermeye başlamıştı. Çırağan Baskını olarak tarihe geçen olay, bunlardan

sadece biriydi. Yeni Osmanlıların önemli kişiliklerinden biri olan Ali Suavi'nin başını çektiği olay,

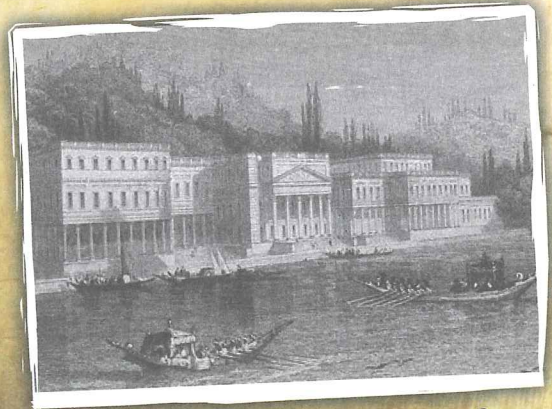
imparatorluğun yönetimine darbe vurmaya amaçlıydı. İstanbul'da siyasal çalışmalara ağırlık veren Ali Suavi, padişah hakkındaki konuşmalarıyla sarayın öfkesini toplamış ve sürgüne gönderilmişti. II. Abdülhamit'in tahta geçmesinden ve meşruiyetin ilanından sonra af çıkması üzerine ise Yeni Osmanlıların birçoğu gibi Ali Suavi de İstanbul'a döndü. İstanbul'da Mekteb-i Sultani'nin (Galatasaray Lisesi) müdürlüğünü yapan Suavi'nin bir süre sonra padişahla arası açıldı ve böylece ilk "sivil ihtilal" yolu açılmaya başladı.

Ali Suavi, İstanbul'da örgütlenme çalışması yaparak 150 kadar kişiyi silahlandırdı. Amacı Çırağan Sarayı'nda "kafes hayatı" süren eski padişah V. Murad'ı ani bir baskınla kurtarmak ve yeniden tahta geçirmektir. Zira akli dengesi yerinde olmadığı gerekçesiyle tahttan indirilen Murad'ın sağlığı'nın düzeldiği iddia ediliyordu.

20 Mayıs 1878'de silahlanmış olarak teknelere binen Ali Suavi ve adamları Üsküdar tarafından yola çıkararak Boğazı geçtiler ve Çırağan Sarayı'na çıkartma yaptılar. Böyle bir şeye hazırlıksız yakalanan saray görevlilerini etkisizleştiren Ali Suavi ve adamları, V. Murad'ın kapalı olduğu bölüme de girerek eski padişahı kendileriyle birlikte gelmeye ikna etmeye çalıştılar. Ancak ortaya çıkan kargaşadan büyük bir korkuya kapılan ve ne olduğunu anlayamayan eski padişah direndi ve onlarla gelmeyi reddetti.

Ali Suavi

Çırağan Sarayı

V. Murad'ı ikna edebilseler geldikleri teknelerle tekrar Anadolu yakasına dönecekler ve orada yeni padişahı ilan edeceklerdi. Ancak eski padişah bas-kıncılarla işbirliği yapmayınca bütün plan suya düştü. Bu arada olaya yetişen Beşiktaş Muhafızı Yedisekiz Hasan Paşa, Ali Suavi ve adamlarına karşı askerleriyle saldırıya geçti. Çıkan çatışma esnasında Ali Suavi'nin kafasına elindeki kalın sopayla vuran Paşa, Ali Suavi'yi öldürdü ve Osmanlı tarihindeki bu ilginç ihtilal girişimini bastırdı.

“Bir Atağı Daha Gol Yiyerek Savuşturduk!”

Türk Milli takımının 1980'lerde İngiltere ile oynadığı bol gollü karşılaşmalar ve hikayeleri unutulacak cinsten değil hiç şüphesiz. Hele 8-0 Türkiye'nin yenilgisiyle biten maçta kalecilik yapan Yaşar Duran'ın, “nam-ı diğer Kova Yaşar”, anıları anlatıldıkça çoğalan ve bir şehir efsanesine dönüşen türden. Zira kaleci Yaşar, yıllar sonra bir röportajda geçmişin güzide anılarını şöyle anlatıyor:

“Aslında İngiltere ile 1984 yılında oynayacağımız o maça kadar inanın 1 ay sürekliliği yan top çalıştık. Ancak o gün yediğimiz 8 golden 3'ü yan toplardan- dı. Adamların nasıl gol atacağını biliyor ama çaresini bulamıyorduk. Hayatımda oynadığım en tuhaf maçı. Düşünün sahada 22 kişi var ve 20 tane si bana bakıyordu. Çünkü maç hep benim kalemin önünde oynandı. Top sanki duvara çarpıyordu bana geri geliyordu. Maçtaki tek şutumuzu Erdal Keser atmıştı. Belki bin maç yapsak 8 olmazdı. Ama oldu.

40'inci daki- kada beni çıkarın diye bağırdım. Hoca başka alana değişiklik yaptı, ben sahada kaldım. 8 golü de ben yedim. Maç sonu TRT spikeri geldi “Ne hissediyorsun?” dedi. Adamın suratına baktım “Ne hissedeyim ki” dedim.”

Az Önce Buralardaydı

8-0'dan sonraki maç, öncekine göre daha başarılıdır. Kaleci Yaşar'ın o maçtan aktardığı ise hayal dünyamızı genişletiyor:

“Bir de 5 gol yediğim bir İngiltere maçı daha var. Abdülkerim, Lineker'i, Raşit Çetiner de Hoddle'i tutuyor. Bir korner sırasında, Abdülkerim ceza sahasında resmen 'Lineker'i gördünüz mü beyler?' diye sordu. Raşit de, 'Az önce buralardaydı' yanıtını verdi. Maç mı, makaramı belli değildi. Tabii 8 gollük maçı sonra bu 5'lik karşılaşma ciddiye alınmadı.”

Yedikleri İçtikleri Ayrı Gitmez

Duran, İngiltere ile oynanan birkaç maçlık serüveni de özetliyor:

“Kaleci Fatih ile Milli Takım'da oda arkadaşaydık. İngilizler'den 3 maçta 21 gol yiyince gazeteler “Fatih ile Yaşar öyle iyi arkadaşlar ki, yedikleri içtikleri ayrı gitmez” diye yazdı. İkinci 8-0'lık maçta kalede o vardı. Çünkü ilk 2 maçta 13 gol yediğim için oynamayacağımı biliyordum. Fatih sürekli beni sıkıştırıyor ve “Ağabey ne olur, 8 olur mu?” diye soruyordu. Ben de, “1-2 olur fazla olmaz” diyordum. O kadar çok sordu ki, bir gün darlandım, “Yeter be. 7 olur, 9 olur ama 8 olmaz. O bana has!” deyip sıyrıldım. Maç 8 olunca, Fatih, “Ağabey be! Senin yapacağın tahmin bu kadar olur” dedi, güleştük.”

Şiir Okumaları

“Şiir Anayasaya Aykırıdır”

Asr suresinde dikkat çekildiği üzere insanoğlu aşkın ilahi kaderle olan diyalogunda çoğunlukla hüsrandır. Hayat, insanoğlu için bu hüsrânın belgesi olan bir metin gibi uzayıp gider. Böylesi bir hayatta roman ve şiir iki farklı imkân olarak insanoğluna varır. Roman ve şiir, doğaları ve niyetleri gereği ayrıştırılmaya muhtaçtır; insanoğluna telkin ettikleri bakımından zıtlaşırlar. Bu anlamda şiirin neye yaradığı sorusuna romanla mukayesesi üzerinden bir cevap aramak derdimiz.

Roman, bir efsane yaratmaktır Kafka'nın deyimiyle. Çünkü insan elinden çıkmış bir metindir roman. O yüzden efsanevidir, kurgusaldır, baştan sona her şey mahlûktur. Baştan sona derken her şeyi kastediyorum, zamanı değil, bu sebepten ötürü yaratıcılık denemesidir insanın. Roman yazarı elindeki balçığı kendince şekillendiren ve ona hayat ruhu vererek yaşantısal kılan kişidir. Ancak şöyle ki, insanlar, olaylar ve mekânlardan oluşan o balçık, roman yazarının eline yoktan gelmez aslında. Yazar, elinde yaşantıya dair bir metne dönüşecek olan balçığı, yine yaşantının kendisinden almıştır.

Roman yazarı bir çömlekçidir. Hayatı andıran çömlekler yapar. Hayatı andırması gere-

kir çünkü mevcut hayatı meşrulaştıran ve ona eklenen bir niyet taşır kendi doğasında. O niyet ait olduğu dildir; roman dile dâhildir. Dile dâhil olmasından ötürü mevcut yaşantının amentüsünce kutsanmış veya anayasasına uygun bir metindir. İstedigi kadar muhalif bir ideolojinin sözcülüğünü üstlensin, varabileceği yer mevcut düzenin dairesi içinde bir yerlerdedir. Paradigma ile bir sorunu yoktur çünkü, olamaz da, bir dil bilen herkes okusun diye yazılır. Bunun için çevirisi yapılır sık sık, evrenseldir.

Romanın bu denli meşru yani “şer’en” makbul ve yani mevcut hayatla uyumlu olduğunu söyledikten sonra şiiri bunun tam karşısına konumlandırarak bir zıtlık yaratmak değil derdimiz. Yine de nereden peydahlandığını soruşturarak başlayalım. Nasıl ki roman verili yaşantıdan elde edilmiş bir çamura meşru çömlek şekilleri verme uğraşısıya şiir de verili olandan başlar. Ancak bir farkla ki romanın şekil verme/ tasvir etme niyetinden uzaktır şair, o daha çok yine aynı yaşantıyı işlemek üzere sorumlu sayar kendini. Bu anlamda heykeltıraşa benzer, yaşantı bir bütün taş kalıp olarak şairin karşısındadır ve şair onu eksiltir, budar, sarsar, keser biçer ve içinden şiiri çıkarır. Köşeli bir kalıp taş kütlesi iken ondan bir varlık çıkarır.

Peki, nasıl yapar bunu? Ya da derdi nedir şairin bunu yapmakla? Edip Cansever'in dediği gibi "Şiir yazılmaz, yapılır." Ve fakat roman gibi mevcut hayattan edindiği malzemeyi en güzel şekilde yaparken sonuçta ne farkı kalır romandan?

Aynı tas, aynı hamam değildir. Şiir uğraşı, mevcut dile dâhil olarak yapılmaz öncelikle. Bu, şiirin ne olduğu konusunda belki de tek belirleyendir; dile dâhil değil, dile müdahildir şiir. Herhangi bir şiirde geçen kelimelerin anlamlarını sözlüklerden, yani mevcut yaşantının, "şeriatın" ve yani anayasanın iktidar aracı olan sözlüklerden tek tek çıkarıp yan yana koyarsanız saçma sapan bir metin çıkar önünüze. "Gırtlakımda bir harf büyüyor" der İsmet Özel, Partizan şiirinin ilk mısrasında. "Gırtlak", "harf", "büyümek" kelimelerinin mevcut ve makbul anlamları, yan yana getirilirse okuyucuyu bu mısranın işaret ettiği zeminden çok uzağa fırlatacakken, burada şiir olmaktadır.

Böylelikle, Cemal Süreya'nın dediği gibi "Şiir anayasaya aykırıdır" ve mevcut olanı kendi silahıyla, dille vurarak yaralar. Bunun için de İnsanoğlunun bu dünyada ne için yaşadığı meselesine çeker her lafı. İnsanoğlunun bu dünyada ne için yaşadığı meselesini hatırlatmayan

metne şiir denmez. Dünyevi iktidarın söyleminin evi olan dile müdahale ederek insanoğlunun bu dünyada ne için yaşadığı meselesinde uyarıcı/ haber verici/ dua edici bir niyet taşır. Ancak inşa edici değildir, inşa etmek insanın kendisini Vahye inşa ettirerek başlayacağı bir üst süreçtir çünkü. Bu anlamda Vahiy, insanı ele alıp onun terbiyesini ve bütün boyutlarıyla inşasını hedeflerken, şiirse insanın mevcut durumdaki halinin, mevcut yaşantının üzerine gitmekle mükelleftir sadece. Bu anlamda okunsun diye yazılmaktan çok mevcut yaşantıya düşülen bir şerh olarak o mevcut yaşantının ilgilendirdiği birileri için yazılır. Tabi öncelikle şairin kendisi için. Şiir birileri içindir ve o birileri şiirin müdahale ettiği dil dairesindeki birileridir. Onun için çevirisi yapılamaz, evrensel değildir.

Asr suresinde dikkat çekildiği üzere insanoğlu bu dünyada ne için yaşadığını unutur, unutulur ve hüsrana uğrar. Ancak buyrulduğu gibi "iman edip salih amel işleyen ve birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler" hariçtir. Bu, şiirsiz de takip edilebilecek gibi görünen Sırat-ı Müstakimdir. Şiirin yaptığıysa bu Sırat-ı Müstakim'in aranıdır. İnsanın Vahiy arayışı, insanın Vahiy duasıdır.

“anlat bana bölümünü”

Sorularımızı bu ay, mühendisliğin önemli merkezlerinden biri olan İstanbul Teknik Üniversitesi'nde, Elektronik Mühendisliği öğrenimi gören mühendis adayı arkadaşlarımıza yönelttik:

Yusuf Şentürk

Ömer Faruk AYDIN
İstanbul Teknik Üniversitesi
Elektronik Mühendisliği
Bölümü 2.Sınıf

Niçin Elektronik Mühendisliği bölümünü seçtiniz?

Aslında benim elektronik mühendisliği bölümünü seçmem pek bilinçli olmadı. Çok ayrıntılı bilgi sahibi değilim. Ancak elektronik mühendisliği hakkında olumsuz düşünen kimseyi görmemiştim. Genelde insanlar elektro-

nik mühendisliğine değer verirler. Saygın bir meslek. Gün geçtikçe hayatımızı kolaylaştıran cihazların tasarımı ile uğraşmak güzel bir iş.

Neden İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik Mühendisliği'ni tercih ettiniz?

İstanbul Teknik Üniversitesi hendese ilminde sözü geçen bir üniversite. Yüzyıllardır mühendis yetiştirerek köklü bir birikime ve sağlam bir tecrübeye ulaşmıştır. İTÜ'deki lisans programlarının tamamı sayısal ve çoğu mühendislik olduğu için bütün yatırımlarını mühendislik, mimarlık ve fen bilimleri için yapıyor. Bütün enerjisini teknoloji için harcıyor.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa, İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik Mühendisliği bölümünü tercih eder miydiniz?

Evet, tekrar tercih ederdim. Çünkü okudukça elektronik mühendisliğinin ihtiyaç duyulan ve pek çok işler yapılabilecek bir meslek olduğunu gördüm. Bir mühendisin de İstanbul Teknik Üniversitesi'nde gerekli donanımı rahatlıkla alabileceğini, almadan okuldan mezun olamayacağını anladım.

Arif AYIK
İstanbul Teknik
Üniversitesi Elektronik
Mühendisliği Bölümü 2.Sınıf

Niçin Elektronik Mühendisliği bölümünü seçtiniz?

Bölüm tercihi benim için zorlu bir süreç oldu. Üniversite sınavı gelip geçmiş, fakat okuyacağım bölüme karar vermemiştim. Ailemin ve yakınlarımdan doktor olmamı istemesi beni tıp okumaya meylettirdi. Fakat araştırma-

larım sonucu iyi para kazanmak için tartışmasız en iyi meslek olan doktorluğun huzurlu bir hayat için ideal olmadığına karar verdim. Matematik ve fizik derslerinde daha başarılı olmam mühendislik bölümlerine yönelmemde etkili oldu. Hızla gelişen teknolojinin gelecekte çok daha fazla sözü sahibi olacağı gerçeği ve benim teknolojiye olan ilgim elektronik ve bilgisayar mühendisliği bölümlerini diğer mühendislik bölümlerinden öne çıkardı. Daha sonra elektronik mühendisinin yazılım alanında kendini geliştirerek bilgisayar mühendisinden daha aktif faaliyet gösterebileceğini öğrendim. Elektronik mühendisliği okumaya karar verdim.

Neden İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik Mühendisliği'ni tercih ettiniz?

İTÜ Türkiye de elektronik mühendisliği alanında en iyi üniversitelerden biridir. Belki de en iyisidir. Eğitimi gerçekten zor ve yorucudur fakat bir alanda uzmanlaşmak için zorluklara katlanmak gerektiği açıktır. Üniversitenin İstanbul da olması da çok önemlidir. Çünkü İstanbul önemli bir merkez ve insanın kendini yetiştirebilmesi için çok uygun bir zemindir.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa, İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik Mühendisliği bölümünü tercih eder miydiniz?

Ben isabetli bir tercih yaptığımı düşünüyorum. Fakat tercih edecek arkadaşlara iyi araştırma yapmalarını öneririm. Çünkü üniversitenin zorluğu ve geleceğinin bir tıp bölümü kadar garanti altında olmayışı bazı arkadaşlarımdan pişman olmasına neden oldu. Fakat bunun yanında tıp öğrencisi olup tıp okuduğuna pişman olan arkadaşlarımda var. İyi araştırma yapılmalı fakat karar verdikten sonra yapılan tercihin en hayırlısı olduğuna inanmalı...

Alaaddin VAROL
İstanbul Teknik Üniversitesi
Elektronik Mühendisliği
Bölümü 2.Sınıf

Niçin Elektronik Mühendisliği bölümünü seçtiniz?

Türkiye'de 3 tane mühendislik okuyabileceğiniz ve devlete ait üniversite var, Boğaziçi, İTÜ, ODTÜ. ODTÜ Ankara'da ve öğrencileri siyasetle fazla uğraşılıyor. Boğaziçi ise %100 İngilizce eğitim veriyor

ve teknik üniversite değil. İTÜ asırlara dayanan geçmişiyle Türkiye'de mühendisliğin adı. Bu sebeplerden İTÜ'yü seçtim.

Neden İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik Mühendisliği'ni tercih ettiniz?

Çocukluğumdan beri elektronikle ilgilendiğim ve bu alanda ülkemize hizmet etmek için elektronik mühendisliğini seçtim.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa, İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik Mühendisliği bölümünü tercih eder miydiniz?

Bir kez daha ÖSS'ye girseydim ve elektronik bölümünü seçecek olsaydım yine İTÜ'yü tercih ederdim. Fakat elektronik zor bir bölüm. Daha çok EA bölümleri seçerdim gibime geliyor.

Said BAYRAK
İstanbul Teknik Üniversitesi
Elektronik Mühendisliği
Bölümü 1.Sınıf

Niçin Elektronik Mühendisliği bölümünü seçtiniz?

Esasında tercihlerimin hepsi tıptı, yalnız bir tane farklı vardı, o da İTÜ Elektronik. Ailem yaz dedi diye yazmıştım, nasip bunaymış demek.

Neden İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik Mühendisliği'ni tercih ettiniz?

Türkiye'de mühendislik denilince geçmişten gelen altyapıyı da düşünürsek şüphesiz İTÜ akla gelir. Eğer mühendislik okuyacaksam onu gerçek bir teknik okulda okumam gerek diye düşündüğüm için İTÜ.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa, İstanbul Teknik Üniversitesi Elektronik Mühendisliği bölümünü tercih eder miydiniz?

Mühendislik okuyacaksam kesinlikle evet. Ama İTÜ kolay bir okul değil, size mühendisliği gerçekten öğretiyor.

Okullardan Haberler

Alperen Gençosmanoğlu

Müslüman Öğrencilere Avrupa Çokkültürcülüğü!

Londra'daki City Üniversitesi'nin Müslüman öğrencileri, kendilerine üniversite tarafından namaz kılmaları için ayrılan odanın ırkçılar tarafından saldırıya uğraması sonucu kapatılmasını ve daha sonrasında üniversitenin kendilerine ihtiyaçlarını karşılamayan bir oda tahsis etmesini üniversitenin bahçesinde namaz kılarak protesto ediyorlar. Değişik etnik ve dini kimliğe sahip öğrencilerden oluşan grup her gün üniversite bahçesinde, diğer İngiliz öğrenciler ve bölge halkının şaşkın bakışları altında dini vecibelerini yerine getiriyor.

Üniversitede ekonomi öğrenimi gören İmran Nazir (22) konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada "Yaklaşık 6 haftadır yağmur altında, rüzgârda sokakta namaz kılıyoruz. Bu bizim dinimiz ve gereklerini yerine getirmek istiyoruz. Kasım ayındaki olaylar nedeniyle okulun bize bir oda tahsis etmemesi gerçekten üzücü ancak biz bu kalabalığın ihtiyaçlarını gözetecek bir odaya sahip olana kadar okulun önünde namaz kılmaya devam edeceğiz"

Londra'da faaliyet gösteren İslam Derneği (ISOC) Başkanı Saleh Patel ise "Müslüman öğrencilere bir oda tahsis edilmemesi ve ayırım yapılması büyük haksızlık. Bunların hepsi İslamofobia'dan kaynaklanıyor. Bu korku yüzünden bizler haklarımızı alamıyoruz, haklarımızı alana kadar da protesto devam edecektir" şeklinde İHA'ya açıklamalarda bulundu.

Berkeley'den Gazze'de Direniş Tam Destek

Kaliforniya Üniversitesi (UCLA) tarihinde ilk defa öğrenci konseyi İsrail ile işbirliği yapan şirketlerin boykot edilmesine yönelik bir kararı kabul etti. Berkeley Üniversitesi kampüsünde 2000 yılından bu yana gündemde olan İsrail işgali altındaki topraklarda iş yapan ABD şirketlerine yönelik boykot teklifi, Gazze'de süren kuşatma ve bombalamaların etkisiyle öğrenci senatosundan geçti. Üniversite içinde büyük bir kampanya başlatan boykot yanlısı gruplara, Vietnam'da savaşan eski ABD askerleri de destek verdi. İsrail'e satılan Apachi helikopterlerinin üreticisi General Electric ve Skorsky helikopterleri ile F-16 uçaklarının motorlarını üreten United Technologies boykot kapsamında üniversiteye ürünlerini satamayacak, bağışta bulunamayacak. Üniversite bu şirketlerle yapılan ve 135 milyon doları bulduğu bildirilen anlaşmaları iptal etmek zorunda kalacak. Boykot teklifini hazırlayanlardan biri olan öğrenci senatosu üyesi Rahul Patel, 1980li yıllarda Güney Afrika'daki ırkçı yönetime yönelik boykot hareketinin mimarlarından olan Kaliforniya Üniversitesi öğrencilerinin İsrail'in savaş suçlarına ve işgaline sessiz kalamayacağını söyledi.

2009 yılında İsrail işgaline doğrudan ya da dolay-

lı destek veren tüm şirketlere yönelik boykot kararı alan Massacuthes'teki Hampshire Koleji, İsrail'e yönelik boykot kampanyasına katılan ilk Amerikan üniversitesi olmuştu. Berkeley Üniversitesi ise, boykot kararı alınan en büyük ve etkili ABD üniversitesi oldu. 10 ayrı kampüsü olan üniversite, daha önce sigara şirketleri ve Sudan'la çalışan şirketlere yönelik boykot kararlarını onaylamıştı. Tam da Siyonist İsrail'in zulüm dolu politikalarını Filistin'de tekrar başlattığı bu dönemde, Berkeley üniversitesinin bu anlamlı hareketinin tüm dünya öğrencilerine yeni bir ruh vermesini temenni ediyoruz.

İTÜ'de "Eşcinsellik" Gerilimi

1 Nisan Perşembe günü İTÜ Maslak kampüsünde eşcinselliğe ait öğelerin bulunduğu, eşcinselliğin normal karşılanması gereken bir tercih olduğuna dair spreyleme eylemi gerçekleştirildi. Söz konusu eyleme karşı İTÜ'lü Müslüman Öğrenciler ise, 6 Nisan Salı günü Maslak kampüsü merkez yemekhanesinde bir bildiri dağıttılar.

Dağıtılan bildiride şu ifadeler yer verildi: "Bu sapkın günahı işleyen insanlar Antik Grekten pagan/müşrik Roma'ya ve modern çağa kadar var olagelmüşlerdir. Cinsiyetin tercihi değil verili olduğu gerçeğini kabullenmek istemeyen sapkın temayüllü insanlar her dönemde var olmuşlardır. Ve Allah'ın (c.c.) yasakladığı bu iğrenç günahkârlığa karşı olduğumuzu, bu sapkının sadece bizi değil tüm insanlığı tehdit eden bir yozlaşma/yaradılış amacından uzaklaşma olduğunu ve buna itirazımız olduğunu hatırlatırız."

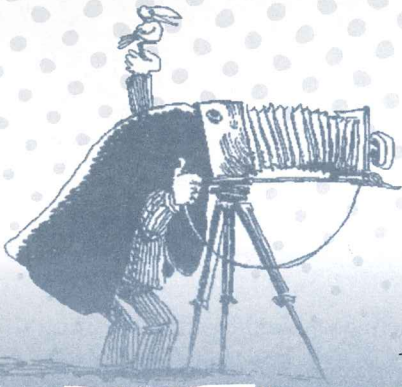
Ancak aradan çok süre geçmeden spreyleme eylemini gerçekleştirenlerden oldukları anlaşılan birkaç kişi bildiride eşcinsellere hakaret olduğu gerekçesiyle bildirinin toplanması gerektiği yönünde bir mesaj verdi. Müdahaleye karşı koyan Müslüman Öğrenciler ile hem bu grup hem de güvenlik şefleri arasında kısa süreli bir arbede yaşandı. Olaydan sonra yemek bitene kadar yemekhaneyi terk etmeyen Müslüman Öğrenciler dağıttıkları bildiriye de sahip çıktılar.

Bu Kez Tamam

Yök ve Danıştay arasında aylardır devam eden katsayı düzenlemesi sorunu sona erdi. Anadolu öğretmen lisesi son sınıf öğrencisi olan davacı tarafından, Yüksek Öğretim Genel Kurulu'nun 17 Mart 2010 günlü kararının iptali ile yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay'da dava açılmıştı. Danıştay 8. Dairesi, YÖK'ün aldığı yeni katsayı kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemini reddetti.

Ortaya çıkan yeni durumda, meslek liseleri için hala tam adaletli bir sistem gelmiş değil. Çünkü hala, yarıştaki diğer arkadaşlarından farklı şartlarda sınava giriyorlar. Son düzenlemeyle, sadece adaletsizliğin dozajı azaltılmış oldu. Ancak yine de belirtmek gerekir ki, bu bile tam adaletli bir yapıya ulaşmada Türkiye için çok önemli bir gelişme.

Abdullah Muhsin Yıldız

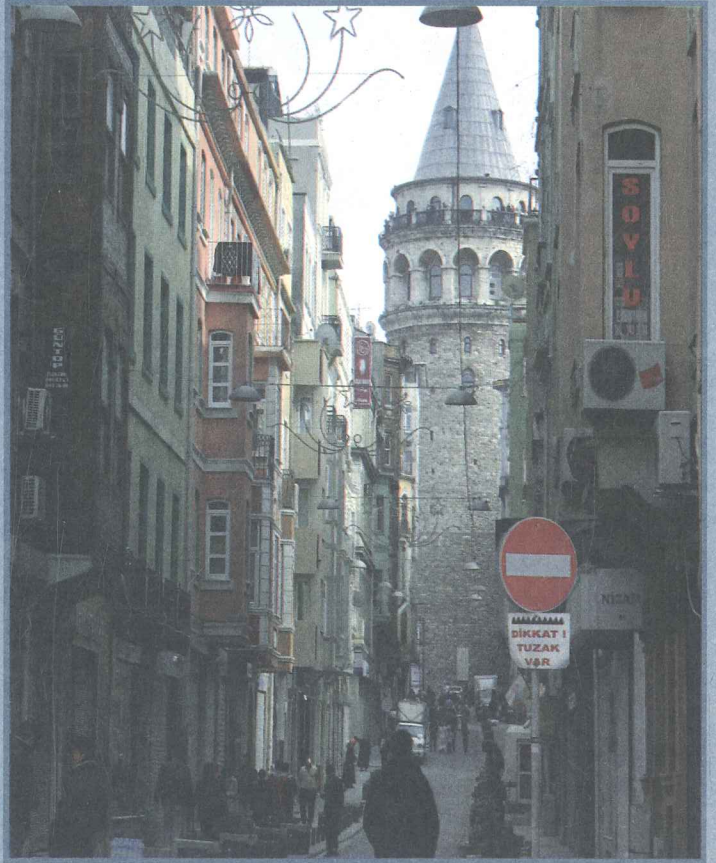
OBJEKTİFİMİZ

ТАЖИКИСТОН

“Dünyanın tüm güzellikleri sadece görenlere verilmiştir.” Cemil Meriç

İstanbul'un uyumlu ikililerinden: deniz ve simit.
(Kevser Merve)

“Dikkat! Tuzak var” tuzakların salt sokaklarda ve otomobil lastiklerine mahsus olmadığını hatırlayarak devam ettik yolumuza. (Zeynep Aksu)

Sıcakların enseleri kavurduğu bir anda, kar manzarası: Fethiye. (Mehmet Erdem)

Söz uçar, yazı kalır, tabii bir de taşlar. 2500 yıldır ayakta duran Likyalıların Myra Antik Kenti. (Salih Güçlü)

dünya seyahatnamesi

Direnışten Diriliş

bosna

“Yüce Allah’a Andolsun Ki Köle Olmayacağız”

İsa Yılmaz

Mimarisi, Doğal Yapısı

Bosna deyince aklımıza gelen birkaç anahtar kelime şunlar olur herhalde; Aliya, Srebrenitsa, Mostar, Sebil, katliam, zulüm, islami mücadele. Bir de tabii ki

etrafi dağlarla çevrili bir vadide bulunan Bosna'nın en büyük şehri Saraybosna var, zulme karşı cehdin, gayretin simgesi Saraybosna. Şehri gezerken dikkatimi çeken ilk şey, şehirdeki binaların neredeyse %90'ının delik deşik halde olmasıydı. Şehrin en işlek caddesinden

tutun da en ücra köşesine kadar çoğu bina Bosna Savaşı sırasında Sırp tarafından harap edilmiş ve aradan yaklaşık 18 yıl geçmesine rağmen halk insanlara ibret olması için binaların cephelerinde hiçbir yenileme yapmamış. O tahribatı görünce zulmün hangi boyutlarda işlendiğinin bir kez daha şahitliğini yapmış oluyorsunuz.

Özgürlük Tüneli

Aynı zulmün karşısında Müslümanların gayretlerinden biri olan 'Özgürlük Tüneli'ni görüyorsunuz. Savaş sırasında şehrin etrafındaki dağlardan

Sırp tarafından kuşatılmış olan Bosna

nalı müslüman halk, yardım sağlanması için tek çare olan havaalanının öbür tarafına ulaşabilmek maksadıyla, şehirden başlayıp havaalanının altından geçen bir tünel kazıyor ve yaralıları, eşyaları oradan taşıyor. Savaş boyunca ise tünel Sırp tarafından bulunamıyor. Tünelin olduğu yere gittiğimde ilk önce savaşta buranın fonksiyonunu anlatan bir diler ve ardından evini tünel olarak kullanması için müslüman kardeşlerine feda eden ve tünel kazımı boyunca askerlere su veren, yardım eden 90'lı yaşlarda yaşlı bir teyze bizi samimi bir gülümseme ile karşıladı. Teyzemiz öyle samimi, içten bakıyordu ki bize, gözleri ışıltılı parlıyor ve eminim hepimizi birer mücahid, asker olarak görüyordu. Uzun bir muhabbet faslının ardından dua ederek, teyzemizin o güzel ellerini öperek ayrılışımızla Özgürlük Tüneli'ne de veda ettik.

Savaş sırasında Bosnalıların, ihtiyaçlarını gidermek için tek çaresi olan Özgürlük Tüneli

video izlettir-

video izlettir-

Başçarşı- Sebil- Begova Cami- Ferhadje

Bosna'nın tüm şehirleri gibi Saraybosna da doğal olarak Osmanlı medeniyeti kokuyor. Başçarşı'ya gidiyorsunuz, karşınızda etrafında değişik ülkelerden özellikle Türkiye'den yüzlerce turistiyle Sebil. Hemen yanında Gazi Hüsrev Begova Camii, Ferhadje Camii. Sebil'in bulunduğu alanda Türklere, bazen turist bazen esnaf olarak rastlıyoruz. Öyle ki kendinizi bir Türk şehrindeymişsiniz gibi hissediyorsunuz. Başçarşı'dan içeriye Ferhadije caddesine doğru yol aldığınızda caddeyi, yerlere döşenmiş mermer türlerinden tutun, insanlarına kadar tüm farklılığıyla üç kısma ayırabilirsiniz. Caddenin bir bölümü Osmanlı kültürü, diğer bölümleri Sırp ve Hırvat kültürleri ile kendini belli ediyor. Osmanlı kültürünün hâkim olduğu yerlerde ayağınızı bastığınız yol taşlarla döşeli, aynı kültürden diğer kültüre geçişte ise yerlerin mermerle döşeli olması size bir anda Avrupa caddelerinde dolaşmış havası veriyor. Caddede yol almaya devam ederken artık bu geçişle beraber insanlar, binalar, kültür tamamen değişiyor ve siz de bunu kolayca fark ediyorsunuz. Hâkim kültür artık Sırp- Hırvat kültürü oluyor. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra barışın simgesi haline gelen ve o tarihten beri hiç sönmeyen (öyle ki şehirde, Rusya doğalgazı kesmiş, kimsenin evine gaz gitmezken hala yanmaya devam eden) Özgürlük Ateşi ile bol kiliseleri ise sizi bambaşka bir kültürün içine sokuyor.

Aliya'nın Kabri

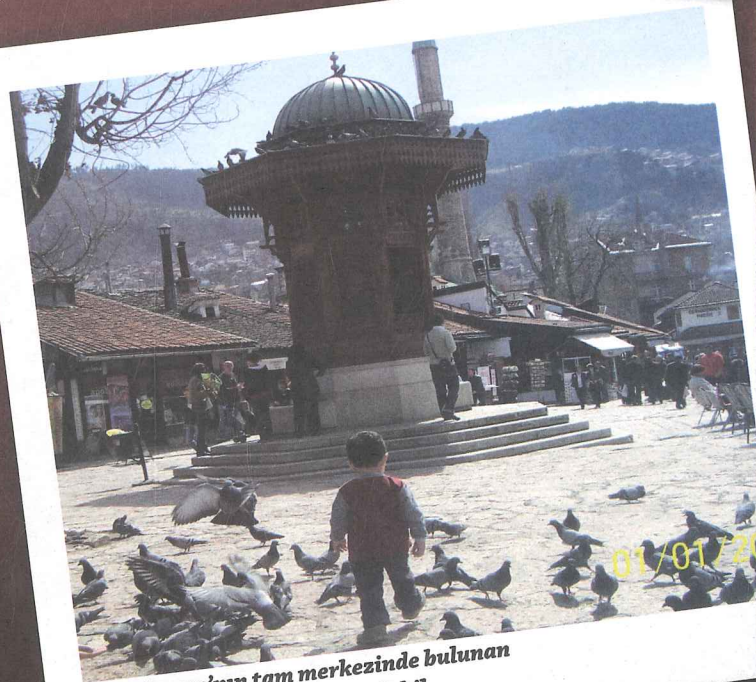
Bilge Kral Aliya'nın mezarını ziyaret ettik. Zaten Bosna'nın tüm şehirlerinde olduğu gibi Saraybosna da mezarlarla dolu. Beyaz mermerli mezar taşları şehrin her tarafında ayrı yerlere dağılmış ve binlerce, binlerce idi. Aliya'nın kabrine geldiğimizde kabrin başında bir askerın hazır oldu bulunduğunu gördük. Dualarımızı ettikten sonra ayrılacakken bir şey dikkatimizi çekti. Mezar taşında Boşnakça şöyle yazıyordu: "Yüce Allah'a andolsun ki köle olmayacağız." Bosna özelinde tüm İslam âleminin sloganı haline gelmesi gereken bu söz Bosna halkının dillerinden, yüreklerinden düşmeyecekti.

Bosna'da evlerin dışındaki kurşun izleri, o dönemin unutulmaması için silinmiyor

Aliya İzzetbegoviç'in Saraybosna'daki kabri

Saraybosna'nın tam merkezinde bulunan tipik bir Osmanlı mimarisi, Sebil

Sözün kifayetsiz kaldığı Srebrenitsa

Yiyecek- İçecek Kültürü

Saraybosna'da yemek kültürü hakkında çok olumlu şeyler söyleyemem, en azından gördüğüm kadarıyla. Kıymalı, ıspanaklı, patatesli ve peynirli çeşitleriyle meşhur Boşnak Böreği, pide ekmeği arasına köftelerin ve farklı ve özel bir çeşit kaymağın konmasından oluşan bir tür yiyecek olan Çevapi, bir de çorba, sizin orada yiyip içebileceğiniz şeyler. Onun dışında ise karnınızı doyuracak, lezzetli bir şey bulmanız çok zor gözüküyor. Ama Bosna'ya gelmişken Ferhadje Caddesi üzerindeki Moriča Han'da veya Sevdalinka'da Boşnak kahvesi içmenizi kesinlikle öneririm. Oradaki kahve kültürü ile bizdeki çay kültürünün yaygınlığı neredeyse aynı. O kadar ki şehrin aşağı yukarı her kafesinde gördüğünüz insanların ellerinden kahve eksik olmuyor. Bir de sigara. Tıpkı kahve gibi sigara da orada hayli yaygın (Bizde olduğu gibi). Bunu da şuradan çıkarıyorum; Özgürlük Tüneli'nde izlediğim videoda insanlar tünelden en değerli eşyaları olarak kutu kutu sigara taşıyorlardı.

Siyasi Durum

Bosna'da şuan önümüzdeki Ekim'de sona erecek olan uluslararası bir antlaşma geçerli: Dayton Antlaşması. Bu antlaşmaya göre Bosna, federe devlet şeklinde yönetiliyor. Devirli olarak Boşnak, Sırp ve Hırvat yöneticiler başa geçiyor. Tabii en üstte

Nato'nun belirlemiş olduğu bir yönetici bulunuyor. Alınan kararlar ise bu kişiden geçmek durumunda. Bosna'nın ticaretinden tutun tarımına, yönetmeliklerine kadar her şey bu kişiden geçiyor. Bu antlaşma sona ermek üzere olmasına rağmen maalesef herhangi müslüman bir parti veya grup henüz gelecek yeni durum karşısında söz söyleyecek, aday olacak donanımda değil. Bu da bizi ziyadesi ile üzüyor. Türkiye'den ise özellikle Ahmet Davutoğlu'nun çabalarıyla yeni düzen için adil bir zemin oluşturulmaya çalışılıyor olması bizi sevindiriyor.

Ahmet Hoca'mız Bosna halkı tarafından sevilen bir insan. Uluslararası Saraybosna Üniversitesi öğretim üyesi Ahmet Alibasic ve Aliya'nın en yakın silah arkadaşlarından olan, Saraybosna İlahiyat Fakültesi tefsir profesörü Cemalettin Latic ile yaptığımız konuşmalar sırasında Bosna halkının Ahmet Hoca özelinde Türkiye'den beklentilerinin çok olduğunu gördük. Ayrıca bu iki değerli zat bizlere Bosna'daki Aliya'nın kurduğu bir grup olan Miladi Müslimanî'den ve diğer islami yapılanmaların şuan ki durumundan bahsetti. Aliya "Türkiye varsa biz de varız yoksa biz de yokuz" diyerek, Ahmet Hoca ise "Biz nasıl Ankara'yı, Konya'yı, İstanbul'u bizden bir parça olarak görüyorsak Bosna da bizim için öyledir" diyerek inşallah beklentilerin boşa çıkmadığının, çıkmayacağını garantörü olmuşlardır.

Srebrenitsa

Adını her andığımda tüylerimin ürperdiği, 8000'e yakın insanın kadın, çocuk, yaşlı denmeden Sırp tarafından katledildiği, soykırımın gerçekleştirildiği şehir. Avrupa'nın olanları izlediği, hatta destek dahi verdiği yerle bir edilmiş bir şehir Srebrenitsa. Geriye kalan ise binlerce mezar, binlerce yoksul, aç insan. Srebrenitsa bu yüzden görülüp ibret alınması gereken bir yer ki bu yüzden söylenecek çok fazla şey olmadığını düşünüyorum.

Nihal Açıkel

komodin

Ziyaret amacı ile Darülaceze'ye doğru karışık hislerle yürüyorum. Darülaceze'nin tarihi büyük kapısından içeri adımımı atar atmaz hissettiğim ilk şey kocaman bir terk edilmişlik duygusu... Ortada büyük bir avlu ve avlunun sağ tarafında yaşlı adamların, sol tarafında ise yaşlı kadınların kaldığı, tarihi taş yapılar, iki katlı bloklar görüyorum. Biraz daha ilerlediğimde salıncaklarında, kaydıraklarında hiçbir çocuğun olmadığı ıssız bir parkla karşılaşıyorum. Yanında çocukların yetiştiği blok var fakat burada tam bir sessizlik hakim...

Birkaç hafta önce arkadaşlarımla, şefkate muhtaç bu yaşlı insanları ziyaret etmek ve dertlerini dinleyip ufak tefek hediyeler vermek -ki bu onları çok mutlu eder-, eski güzel günlerinden kalan anılarını paylaşarak içinde buldukları durumu bir süreliğine de olsa unutturmak istemiştik.

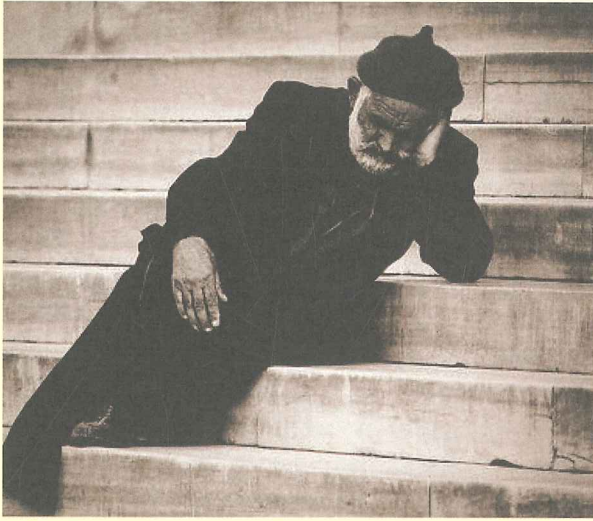
Sağ ve sol taraftaki bloklar arasında inanılmaz bir fark var. İki cinsiyetin yalnız kalmışlığa veya terk edilmişliğe karşı verdiği tepki birbirinden çok ayrı. Bahçedeki amcalardan birkaçının yanına gidiyorum ve konuşmaya çalışıyorum. Sizinle hiçbir şey

paylaşmak veya konuşmak istemiyorlar, oldukça içine kapanık ve sessiz bir halde oturuyorlar. Elimizdeki poşetleri görünce içindekilerden istediler. Sohbet etme çabalarım devam ediyor, belki hediyeler onları sevindirir ve biraz dertleşiriz diye ama "nasılsınız?" sorumun karşılığı bile "eh işte" dercesine bir mimik hareketiyle kısıtlı kalıyor. Yiyecek bir şeyler getirdiğimizi gören başkaları da yanıma geldi ama uzun yıllar boyunca burada kalan bu insanların ruh sağlığı ciddi bir biçimde bozulmuş durumda. Aralarından biri benden sigara bile istedi, orada ne için bulunduğumuzun farkında bile değiller ya da bunu anlayıp düşünecek bir zihinsel süreçten uzaklar. Belki beni oranın bir parçası ve ya bir görevli gibi algıladılar, bakışları ve davranışları beni tedirgin ettiği için amcaların olduğu binaya çok fazla yaklaşmak istemedim.

Şimdi bahçenin sol tarafındayım ve ne kadar yaşlı da olsa kadın cıvı cıvı bir varlık! diye düşünerek ilerliyorum... Bloklardan birinde yatalak ve hasta teyzeler kalıyor. Sağlık nedeniyle engeller olabilir düşüncesi ile biz sağlıklı teyzelerin bulunduğu di-

ğer bloğa yöneliyoruz. Teyzeler yanımızda getirdiğimiz ufak tefek hediyelerden isterken bir yandan da bizimle ayaküstü muhabbet etmeye başlıyorlar. Kapının girişindeki yaşlı bir kadın; 30 yaşlarındaki zihinsel ve bedensel engelli oğluna yemek yedirmeye çalışıyor. İkisini de daha önce aynı yerde yine bu şekilde görmüştüm, zorlu yaşamları bundan ibaret gibi görünüyor. Yorgun anne ve annesine her şekilde muhtaç aciz evlat... Ne sabır gerektiren bir hayat diye anne cephesinden düşünüyorum.

Bu bloğa girip ziyarete başlıyorum. Burada dikkatimi çeken ilk öge neredeyse yatakların pek çoğu-

nun başucunda duran gençlik fotoğrafları... Kimi çerçeveyle duvara asılmış, kimi alelade bir şekilde yatağın yanındaki komodinin üzerine konulmuş... Fotoğrafların, zihinleri sürekli geçmiş üzerinden düşünmekle geçen bu insanlar için ne kadar önemli unsurlar olduğunu düşünüyorum. Fotoğraflar ve bugünününden değil geçmişini anımsayıp hissetmekle mutlu olan yaşlılar. En güzel, en genç ve belki de en mutlu oldukları zamanlar artık o fotoğraf çerçevelerinde kalmış. Taze, alımlı ve dinç portrelerin sahiplerinin şimdiki duruşunu görünce kendi hayatım için pay çıkarmaya çalışmamam mümkün değil gençliğin kıymetini bilmeye dair.

Odalarda sadece yataklar var ve o da cama yakın bir yerdeyse şanslısınız. Çünkü insanların odala-

rından çıkınca dış dünya ile iletişime geçecekleri tek yer olan bahçe kışın çıkabilecekleri bir alan olamaz. Yatağınız cama yakınsa siz de orayı izler avunursunuz diye düşünüyorum.

Soğuklarında bahçeye çıkamayacağınız bu yaşamda size ait olan tek yer yatağınız ve yatağınızın ucuna asılmış, giysilerinizi koyabileceğiniz bez bir çuval. Ve komodinler... İşte onların hayatlarına dair birçok çıkarım bu komodinler üzerinden yapılabilir. Diğerlerine nispeten daha genç ve kibar olan bir kadına ve komodinine yaklaşıyorum. Komodinin üzerinde İngilizce kitaplar dizili. Biraz konuşuyoruz, bana gençliğinde "İngiliz Dili ve Edebiyatı" okuduğunu söylüyor. Yaklaşık 60 yaşında olduğunu düşününce, 1960'larda kızına böylesine iyi bir eğitim olanağı sunmuş ailenin o dönem toplumunda farklı olduklarını düşünüyorum. Bir ayrım yapmak istemesem de bu kadının burada oluşu bana diğerlerinden biraz daha garip geliyor. Eğitilmiş, muhtemelen hayatının belli bir döneminde çalıştı. Kimsesi olmasa da kendi başına yaşıyor olsa da kendi hayatını idame ettirebilirdi belki, fakat belki de yalnızlıktan burada. Zor da olsa burada yaşam, kalabalık içinde kendini avutuyor olabilir. Henüz birkaç aydır burada olduğu için, kendini buraya ait hissetmiyor ve yatağın üzerinde oturarak geçecek 10 saatin yalnızca kitap okuyarak geçirilebileceğini söylüyor.

Bir diğer "komodin sahibi"ne doğru ilerliyorum. Oyuncak bebeklerden oluşan bir yığın... Onları seviyor, saçlarıyla oynuyor, öpüyor. Ne olduğunu kesin olarak anlamak mümkün olmasa da geçmişinde bebeklerle ve çocuklarla ilgili anılar ya da yaralar olduğunu tahmin etmek zor değil. Başka bir odaya geçiyorum, diğerlerine göre daha şanslılar gibi görünüyor. Teyzelerden birinin akrabası televizyon getirmiş, diğerleri de onu izleyebiliyor. Televizyon burada vakit geçirmek gibi bir derdi olan insanlar için önemli bir iletişim aracı olabilir. Cam kenarındaki yatağında "nur yüzlü" diye tabir edebileceğimiz bir teyze oturuyor. Bizi görünce o kadar memnun oldu ki yalnızca bizimle muhabbet etmek istedi başka bir talebi olmadı. Sonradan gençliğinde bebek hemşiresi olduğunu öğrendiğimiz teyze düz-beyaz bir başörtüsü bağlamış, o günlerin anısına hala beyazlar içerisinde

gibi... Bize bebeklerin kucağına verildiğinde onları nasıl göğsüne bastırıp kokladığını anlattı. O kadar içten anlattı ki hepimiz o kokuyu orada hissettik.

Bu blokta hissettiğim en belirgin şey: “ilgi mahrumiyeti” oldu. Maddi anlamda ihtiyaçları karşılanan bu insanlar, muhabbet edecekleri akıl ve ruh sağlığı yerinde birinin eksikliğini hissediyorlar. Bu ilgisizlik zamanla onların da sağlıklarının bozulmasına sebep oluyor sanıyorum. Aralarında bu teyzelere nazaran daha şanslı biri vardı: “Resam Ayşe”. Bu kabiliyeti sayesinde yaşama sarılmayı başarabilmiş gibi. Onun komodinini incelediğimde elimde olmadan acıma duygumun baskın geldiğini fark ettim. Bana hayat hikâyesini anlattı, çok kısa: Bebekliğinden bu yana Darülaceze’de yetişmiş, 20’li yaşlarında birinin aracılığıyla evlenmiş ve buradan ayrı yapamayacağını anlayınca boşanıp tekrar Darülaceze’ye dönmüş. Burayı özlemek miydi sorun yoksa buradan çıkan bir genç kızın dışarıdaki bir hayata ve evliliğe uyumdaki sıkıntıları mıydı bilinmez ama burada bir ömür geçirmişti. Yaklaşık 50 yaşında olan bu kadını mutlu etmek için yapılacak tek şey yaptığı resimlerden satın almak ve ona göre sanatının, emeğinin karşılığını vermek. Bu paralarla boya alıyor tekrar tekrar resim yapıyor, bir kısır döngü devam ediyordu.

Koridorlarda yanından geçtiğimiz teyzeler bizden bir dahaki sefere getirmemiz için ufak tefek şeyler istiyorlar. Bu istekler biraz da onların karakterlerine, yaşam biçimlerine dair ipuçları veriyor. Kimisi ihtiyaca yönelik çorap, iç çamaşırı, tülbent; kimi orada her zaman elde edemeyeceği tek kullanımlık şeyler kestane, lokum, sigara gibi... Belki de hiçbiri ihtiyaç değildi, sebep hediye bahanesi ile ilgi görmek, dışardan birileri ile sohbet etmekte...

Çoğunlukla gençliklerinden bir anı da olsa anlatılar, yüzlerinde kocaman bir tebessüm ile o günleri yaşarcasına. Yataklarının yanından kalkıp gideceğim anda ise nasihatlerini sıralamaya başladılar. Kendi hayatlarında muzdarip oldukları ve şimdi eksikliklerini hissettikleri şeylere karşı dikkatli olmam gerektiği, gençken tedbir almak pek çok şeye. Sağlığını yitirmiş olan teyzeler “aman kızım tuzlu yeme, iyi beslen!” derken, geçim sıkıntısı çeken teyzeler “çocuğun olunca çalışman zor

olur, evleneceğin kişinin evinin olmasına, hiç değilse maaşının iyi olmasına dikkat et!” şeklinde telkinlerde bulundular. Belki de pek çoğunda haklıydılar.

Eve dönüyorum. İçimde bir taraftan iyi bir iş yapmanın tadı bir taraftan da kırık dökük hayatlara üzülmeye hali. Oysa onların şu an içinde bulunduğu fiziksel şartlar pek açıdan şükredilebilecek boyutta. Hani “aç değiller açıkta değiller” hali. Şehrin çok yerinde sokaklarda yaşayan, üşüyen acısını değişik pek çok madde ile uyuşturmaya çalışan insanlar var. Yuvamın, ailemin, soframızın sıcaklığını, ömrünü evlatları yanında nihayete erdirmiş dede ve babaannemi, apartmandaki anneannemin etrafının kalabalık oluşunu düşünüp yürüyorum. Bu yaşlı insanlar da evlatları, torunları ile sofralar paylaşmak, sohbetler etmek, onlara nasihatler etmek gibi pek çok insani ve yaşlılığa dair hali yaşamak istiyorlar muhakkak. Pek çoğu belki de ömrünü evlat yetiştirmek, onlara yetişmek için uğraşla geçirdi ama şimdi her biri çeşitli sebeplerden burada yalnızlar. Kalabalık içinde yalnızlar, hatıraları ve fotoğrafları bu yalnızlıkta sığıntıları, avuntuları... Şehrin karanlık sokaklarına yetişmek çözüm bulmak tek başıma bir insanı aşan bir durum olabilir ama bu tip ziyaretler külfetsiz zahmetsiz bir durum. Hayatımıza koşarken yol üzerinde vereceğimiz bir mola: hayatımıza ve gençliğimize dair düşünmeye...

Muhammed Esed

Muhammed Esed geride bıraktığı ürünlerle bugün İslam düşüncesinde önemli bir yere sahiptir. Aslen bir Avusturya Yahudisi olan Muhammed Esed, 1900 yılında Avusturya'da doğmuştur. Esed, gazeteci olarak Ortadođu'da önemli seyahatler yapmış ve 1926 yılında İslam'ı seçmiştir.

Bundan sonraki dönemde çalışmaları ile önemli bir yer edinen Esed, 1947 yılında yeni kurulan Pakistan devletinin politik organizasyonunun dayanacağı temel ilkeleri araştırarak olan İslami Tecdit Kurumu'nun bir üyesi olarak çalışmaya başladı. Daha sonra Dışişleri Bakanlığı'nda Ortadođu Bölüm Başkanlığı da yaptı.

1952 yılı başlarında yirmi beş yıllık ayrılıktan sonra Pakistan'ı Birleşmiş Milletler'de temsil etmek üzere New York'a gitti. Kısa süre sonra bu vazifesinden ayrıldı ve Mekke'ye Giden Yol adlı hatıratını ve seyahatnamesini yazdı. Daha sonraki yıllarını ünlü "Kur'an Mesajı" meal çalışmasını tamamladı. Esed, 1992 yılında İspanya'da vefat etti.

Esed'in "Yolların Ayrılış Noktasında İslam" adlı eserinden aldığımız bu röportajımızda bugün Müslüman nesillerin ilim tahsilinde yaşadıkları temel sıkıntı olan Batı'lı değerlere meyiletme ve Müslüman hassasiyetlerini yitirmeleri meselesinin temellerini sorguladık. Aciliyeti olan bir konu olarak düşündüğümüz Müslüman zihnin terbiyesi ile ilgili bu röportajımızı istifadenize sunuyoruz.

“Müslümanca Düşünebilmek Zaruridir”

Bugün Müslüman ailelerin çocuklarını ‘müslüman’ bireyler olarak yetiştirirken yaşadığı sıkıntıyı da dikkate alırsak, Müslüman bir bireyi yetiştirirken en temelde dikkat edilecek nokta nedir?

Muhammed Esed: Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: “Her çocuk İslam fitratı üzere doğar. Sonra ana-babası onu Hıristiyan, Yahudi veya Mecusi yapar” (Buhari). Burada geçen ‘ana-babası’ tabiri, mantıken çocuğun yetişmesinde rol oynayan ge-

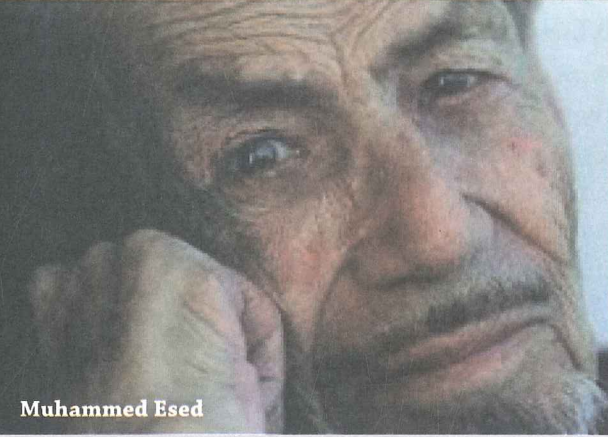
nin şöyle zaruri bir sonucu olacaktır: Bu gençlerin kendilerini İslam’ın getirdiği özel “ilahi medeniyetin mümessilleri” olarak görme veya böyle inanma iradelerinin sarsılması. Bunun sebebi, beslendikleri Batı ilimlerinin, İslam esaslarının sakatlığına dair makul deliller getirmiş veya ileri sürmüş olması değildir: Bilakis sebep şudur: Batı medeniyetinde fikri muhit şiddetle dinin karşısında bulunmaktadır. Öyle ki bu durum, yeni İslam neslinin ruhunda bulunan dini duygu ve kuvvetler üzerinde taşınmaz bir yük olmaktadır.

Mesele ifade ettiğiniz üzere eğitimin temelini oluşturacak değerler sisteminin belirlenmesinden geçiyor. Bireyin eğitiminin bu temelini nasıl anlamak gerekir?

Esed: Bir çocuk düşünelim ki ilk günden itibaren eksiksiz geçilmiş müzik makamlarını dinlemek suretiyle yetiştirilmiş olsun. Bu çocuk ses, makam ve ahenk hakkında iyiyi kötüden ayırma hassasına sahip bir kulağa sahip olur. Bu çocuk yetişince okumaya veya bestelemeye muktedir olmasa bile hiç değilse en güç makamları anlayabilecektir. Fakat hayatının başlangıcında müziğe dair hiçbir şey işitmemiş bir çocuğun ileride en basit parçaları dahi anlaması imkânsızlaşır.

İslam’ın mensuplarının ilim konusunda bugünkü duruma gelmesi İslam’la pratikleri arasındaki çelişkinin ifadesi. İslam toplumları neyi terk ettiler de bugün ilim üretmek yerine nesillerini Batı’lı değerler sisteminin kuşatmasından koruyamıyorlar?

Esed: Eğer biz devamlı bir şekilde İslam’ın “ilimde etmeyi erkek ve kadın bütün müslümanlara farz kılan” prensibine uysaydık çölde susuz kalmış bir vaziyette seraba gözlerini dikmiş gibi ilim yo-

Muhammed Esed

niş çevreyi de içine alır. Gözümüzün önündeki bu çöküş (Müslüman gençlerin imani krizler yaşaması) ortada iken hiçbir kimse şunu itirafta tereddüt edemez: Müslüman ailelerin çoğunda dini çevre o derecede fikri çözülüş ve çöküşe maruz kalmıştır ki bu durum yeni yetişen gençlerde dine arkalarını çevirmeleri için gerekli ilk teşvik faktörlerine hız vermektedir.

Bu çözülüştü beraber Müslüman bireyi yetiştirmede yöntem sıkıntısı da doğmuş durumda. Müslümanlar bu sıkıntıyı Batı usulü ile gidermeye çalışıyor. Ne gibi bir sonuçla karşılaşacağız?

Esed: Müslüman çocukları Batı usulü yetiştirme-

lunda Avrupa'ya göz dikmezdik. Fakat müslümanlar uzun bir zaman ihmal ettikleri için, Batı dev adımlarla ilerlerken onlar cahillik ve maddi fakirlik içinde boğuldular. Bu eksikliği telafi edebilmek için uzun bir zamana ihtiyacımız olacak.

Bu uzun süre zarfında mutlaka Batı ile olan ilmi ilişki devam edecektir. Süreç işlerken Batı ile olan ilişkimiz hangi boyutta devam etmeli mevcut sıkıntıların bir daha yaşanmaması adına kesin sınır ne olmalı?

Esed: O zamana kadar tabii olarak biz Avrupa eğitim yollarından yeni ilimler elde etmeye mecburuz. Bundan maksat ilmin konusunda ve metoduyla onlara bağlı oluşumuzdur ve yalnız budur. Başka bir deyişle maddi ve riyazi (matematik) ilimleri Batı esaslarına göre okutup öğretmekte hiç tereddüde düşmememiz gerekiyor. Fakat müslüman gençleri eğitirken hiçbir devrelerinde Batı felsefesine, değerler sistemine tenezzül etmememiz gerekiyor. Biz bu dinin esaslarını yerine getirirsek hayatımızda modern öğretimi bir yana atamayız. Öğrenmeye, ilerlemeye, ilim ve iktisad bakımından Batı milletlerine denk olmaya rağbet ederiz. Fakat müslümanların temenni edemeyecekleri tek şey "Batı'lı gözle bakmak ve Batı'lı kafasıyla düşünmek"tir. Onlar müslüman kalmak istiyorlarsa İslam'ın ruhi ve manevi medeniyetiyle, Batı'nın maddi tecrübelerini değiştirmeyi temenni edemezler.

Çizdiğimiz sınırı biraz daha netleştirmek için meseleyi bir başka boyutuyla da ele almamız gerekiyor. Bugün ilimler, deney ve gözlemlerle tesbit edilen sabiteleri yanında kendilerinden netice elde edilmesi için bir değerlendirmeye tabi tutulması gerekir. Bu değerlendirme bahsettiğimiz çizginin neresindedir?

Esed: Bu doğrudur fakat diğer yönden İslam kültürünün tesirini yerleştireceği nokta da tam burasıdır. İslam alimlerinin hem vazifeleri hem de ellerine geçmiş fırsat buradadır: ilmi araştırmanın bitiş noktasına varınca Batı felsefesinin nazariye ve görüşlerinin yerine (İslam'dan referans aldıkları) ken-

di akli tefekkürlerini kullanacaklardır. Onlar kendilerine has "İslami-akli" görüş ve düşünceleri yolundan çok defa Batı'lı alimlerin ulaştıkları sonuçtan farklı ve makul sonuçlara ulaşabileceklerdir. İlimler böylece ne maddeci ne de manacıdır. Fakat bizim özel kabiliyetimizle şuna veya buna çevrilebilir. Son derece kültürlü muhakeme ve düşüncesi bir tarafa, Batı; materyalist (maddeci) kabiliyet sahibidir ve bu yüzden belli başlı nazariye ve anlayışlarında dine karşıdır. Genel olarak Batı'lı eğitim de öyledir.

Netice itibariyle Müslüman bireyin yetiştirilmesinde veya Müslüman zihinlerin eğitiminde bugün ilimlerin merkezi olan Batı ile nasıl bir ilişki kurulmalı?

Esed: Bir kültür unsuru olarak İslam'ın varlığını korumak istiyorsak Batı medeniyetinin fikri muhitinden sakınmamız gerekir. Bu çevrenin toplumu ve yönelimlerimizi alt etme tehlikesi yaklaşmıştır. Batı'nın adetlerini ve yaşam tarzını taklid etmek yoluyla Müslümanlar git gide Batı'nın dünya görüşünü almaya mecbur kalacaklardır. Dış görünüşleri taklid, yavaş yavaş ona uygun olan fikri meyli de kabullenmeye götürür.

kültür

CAMERA 160 60997

YILDIZ RAMAZANOĞLU

EDEBİYAT

Genetik Bozma Dersleri
ARIF AY
Genetik bozma nedir? Genetik bozma, genlerin normal işlevlerini yitirmesi veya bozulması sonucu ortaya çıkar. Bu bozukluklar, bireyin fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimini etkiler. Genetik bozma, doğuştan veya sonradan oluşabilir. Genetik bozma, bireyin yaşamını etkiler. Genetik bozma, bireyin yaşamını etkiler. Genetik bozma, bireyin yaşamını etkiler.

İnsanlık Çıkmak
İnsanlık çıkmak, insanın doğuştan gelen özelliklerini yitmesi demektir. İnsanlık çıkmak, insanın doğuştan gelen özelliklerini yitmesi demektir. İnsanlık çıkmak, insanın doğuştan gelen özelliklerini yitmesi demektir.

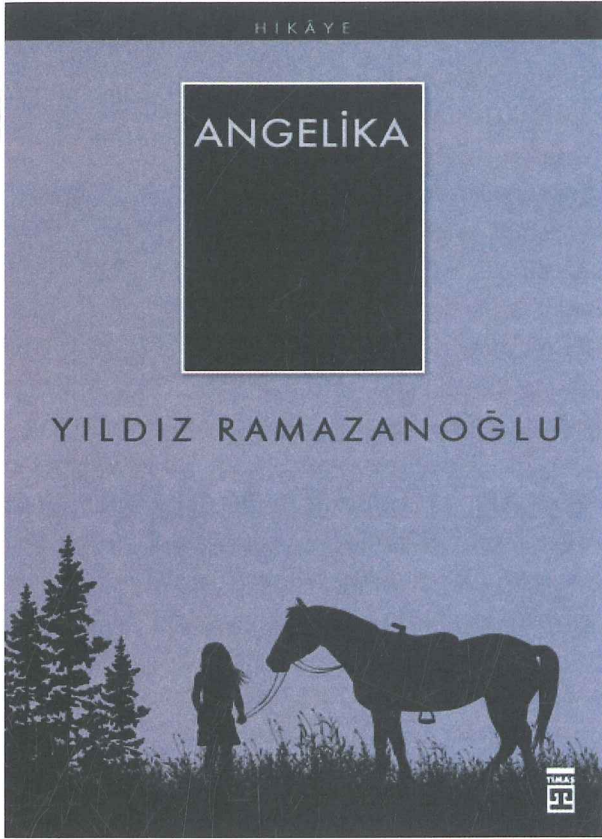
Genetik Bozma Dersleri
Genetik bozma, genlerin normal işlevlerini yitirmesi veya bozulması sonucu ortaya çıkar. Bu bozukluklar, bireyin fiziksel, zihinsel ve duygusal gelişimini etkiler. Genetik bozma, doğuştan veya sonradan oluşabilir. Genetik bozma, bireyin yaşamını etkiler. Genetik bozma, bireyin yaşamını etkiler. Genetik bozma, bireyin yaşamını etkiler.

بنيمة الأولى في اللغة
Arabe
العربية
IMAM HATİP LİSELERİ ARASI
1 ARABİ BİLİMLERİ ARASI
YAP

ramazan

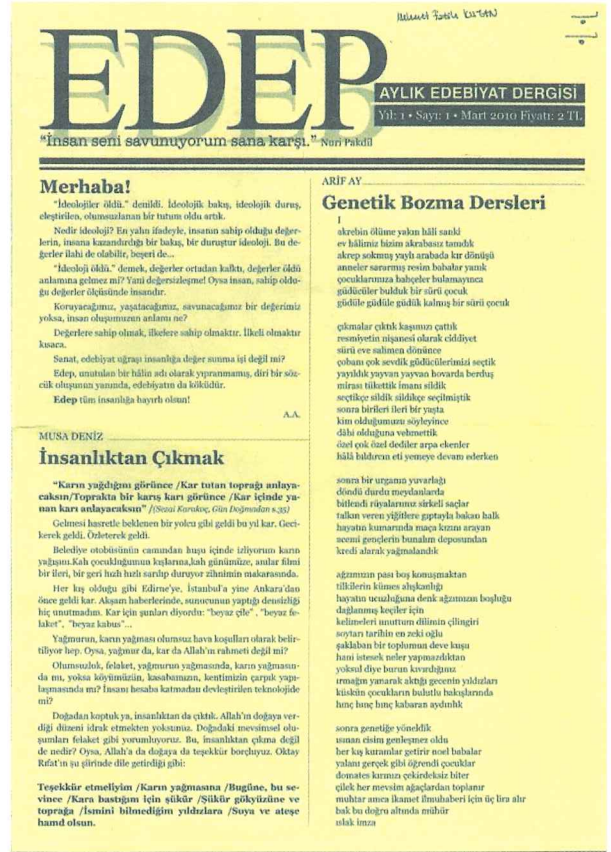
Yıldız Ramazanoğlu / Angelika

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki yazma sıkıntısı çeken bütün bayanların okuması gereken bir kitap Angelika. Yedi hikâyeden oluşan kitapta Ramazanoğlu'nun kadınlık, yabancılik, ötekilik, dışarıda olma hallerini öykülediği satırlar birçok insanlık durumunu gözler önüne seriyor. Erkeler için yazmanın bir saygınlık vesilesi, başlı başına bir iş olarak görülmesine karşın kadınlar için yazma isteğinin bir hastalık belirtisi bir anormallik göstergesi olarak algılanması şeklindeki yaygın anlayışın toplumdaki yansımaları üzerinden çıkıyor kitabın oluşum fikri. Şiir yazar, yazıyla var olmak isteyen, sinema ve senaryo ile ilgilenen kadınların, genç kızların dünyasından gerçek hayat sahneleri çıkarıp getiriyor karşımıza. 'At Hikâyesi, Angelika'nın Unutuşu, Alısa Yolu, Müberra'nın Kaydetmesi, Hüküm, Şairle Randevu, Sinemacı Kadınlar' adlı hikâyelerde herkes bir parça kendini ya da çevresindeki bir gerçekliği okuyacaktır. Hayatın çok içinden olan bu öyküler aynı zamanda 'gözlem gücü, akıcı anlatım, sade bir dil, derin karakter analizi' gibi öğelerle de edebi anlamda okuyucuda yer bırakacaktır.

Arif Ay, Edep'le Döndü

Nuri Pakdil'in Edebiyat Dergisi, özgün duruşu ve kendine has üslubu ile edebiyatı bir yaşam biçimi haline getiren birçok yazar ve şairin yetişmesine vesile olmuştur. Ezilmiş, zulme uğramış coğrafyanın şiirini yazan, acıyı kayda geçiren şair olarak tanıdığımız Arif Ay da bu şairlerden biri.

Merhaba!

"İdeolojiler öldü." denildi. İdeolojik bakı, ideolojik düşer, çeşitlenen, ömüslenilen bir tutum oldu artık.

Nedir ideoloji? En yalnu İdeyle, insanın sahip olduğu değerler, insana kazandırdığı bir hayat, bir duruştur ideoloji. Bu değerler İlahi de olabilir, beşerî de...

"İdeoloji öldü." demek, değerler ortadan kalktı, değerler öldü anlamına gelmez mi? Yani değerleştirmek? Oysa insan, sahip olduğu değerler ölçüsünde insandır.

Koruyacağımız, yaşatacağımız, savunacağımız bir değerimiz yoksa, insan değermizden arlanmır mı?

Değerlere sahip olmak, ilkelere sahip olmaktır. İlkelî olmaktır kısaca.

Sanat, edebiyat uğraşı insanlığa değer sunma işi değil mi?

Edep, unutulmuş bir hâlini adı olarak yıpranmamış, diri bir sözcük olduğunun yanında, edebiyatın da köklüdür.

Edep tüm insanlığa hayırlı olsun!

A.A.

MUSA DENİZ

İnsanlıktan Çıkmak

"Karnı yağdığına görünürce /Kar tutan toprağı anlayacakmış /Toprakta bir karın karı görünürce /Kar içinde yazın karı anlayacakmış" /Sözün Kuvveti, Gün (Fajmolen s.2)

Gelmeli hastare beklenen bir yöce gidi geldi bu yıl kar. Gecikerek geldi. Özeterek geldi.

Beldiye otobüsünün camından buyu içinde izliyorum karnı yağışını. Kılı çöcekleğiminin yağışına. Bah gümüşüne, anlar İlimi bir İleri, bir geri hâli hâli sarılıp duruyor zihnimin nakarısında.

Her kuş olduğu gibi Edirne'ye, İstanbul'a yise Ankara'dan önce geldi kar. Aksami haberlerinde, sunucunun yaptığı destürlüğü hiç unutmamdan. Kar için sunulan diyorlar: "beyaz çile", "beyaz felaket", "beyaz kabus"...

Yağmanın karnı yağışın olmaması hava koşulları olarak belirtiyor hep. Oysa, yağmur da, kar da Allah'ın rahmeti değil mi?

Ötümüzlek, felaket, yağmanın yağışında, karnı yağışında da mı, yoksa köyümüzün, kasabamızın, kentimizin çarşık yapılaşmasında mı? İnanırsı hesabı katmadan devleştiğin teknolojiye mi?

Böğden loğtuğu ya, insanlıktan da çıktı. Allah'ın doğaya verdiği düzeni idrak etmektен yoksunmuş. Doğduki mevsimden oluşmuşun felaket gibi yorumuyoruz. İla, insanlıktan çıkma değil de nedir? Oysa, Allah'a da doğaya da teşekkür ediyoruz. Oktay Rifai'nı şu şiirinde dile getirdiği gibi:

Teşekkür etmeliyim /Karnı yağışına /Bugüne, bu sevince /Kara bastığıın için şükür /Şükür gökyüzüne ve toprağına /İnsani bilmedüğün yıldızları /Soyu ve ateşle hamd olsun.

ARIF AY

Genetik Bozma Dersleri

İskrebin öline yakın hâli sandık es hâlimi hisim akrabası tamahk akrop soğumu yapı amabala bir dünüğü anneler sararımı resin babalar yamık çocuklarımıza habşeler bulamayınca güdükçüler bulduk bir sürü çocuk güdüle güdüle patlak kalmaş bir sirişi çocuk

çökenler çıktı karnımızı çattık resmibetin nişanesi olarak cidiyyet sirişi eve salınan dönünce çöbeni çok sevdi güdüçülerimizi sevdik yayıldı yayvan yayvan howarda beruş miras tükettilik İmanı sildik sevgilerle sıldık sıldık seçilmiştiğimiz sonra birikti İleri bir yüsta kim olduğumuzun söyleyince dâli olduğuna vaktimiz özet eskî İstîdîdiler arpa ehenler İllîli hâlden etî yeneye devam ederken

sonra bir urganı yuvorluğ dündü İstîdî meydanlarda biledi rüyalarını sîkeli saçlar falan verin yığlıtere pıptıyla bakıo halk hayatın karnını mîşer karnı arayan acemi gençlerli İnanlımı deponusundan kledi atarak yağmalanlık

âğzımızın pası boy karnıyızın tîkîlerin kimese âşkışılığ hayatın ucuşuşuna denk âğzımız başlığı dâğlamış keçiler için kâdimleri unuttum dilimin çilingiri aşayan tarihli en zeki oğlu şaklâban bir topluma deve kâşu huri İstîtek neler yapmışıldktan yoksul diye herun kavuşduğuna İrmağın yanarak âğış geceyi yıldızları kûşkin çocukların bulutlu bakışlarında İncî İncî İncî kalbarın aydınlık

sonra genetiğe yinedik insanın cismî genleşmesi oldu her kuş karnımlar getirir mevl babalar yazan gerekçer gültüğüdür çökenler demotes karnın çekird-ekir İhter çilek her mevsim âğaçlardan toplanır muhtar anca İnanmî İhtimulher için üç İhtir arı İhtî bu doğru olmasın mühter sıldık İntza

Arif Ay mart başında çıkan Edebiyat dergisinin ilk sayısı ile dergiciliğe geri döndü. Aylık olarak çıkacak dergi, 'Edebiyat' adını taşıyor. Derginin alt başlığında Nuri Pakdil'in "İnsan seni savunuyorum sana karşı." sözü yer alıyor. Arif Ay, merhaba yazısında şöyle diyor: "Koruyacağımız, yaşatacağımız, savunacağımız bir değerimiz yoksa insan oluşumuzun anlamı ne? Değerlere sahip olmak, ilkelere sahip olmaktır. İlkelî olmaktır kısaca. Sanat, edebiyat uğraşı insanlığa değer sunma işi değil mi? Edebiyat unutulmuş bir halini adı olarak yıpranmamış, diri bir sözcük oluşunun yanında edebiyatın da köküdür. Edebiyat tüm insanlığa hayırlı olsun." Dört sayfalık dergi, Arif Ay'ın "Genetik Bozma Dersleri" şiirinin birinci bölümüyle başlı-

yor. Vehbi Başer, Musa Deniz, Eyüp Önder, İbrahim Eryiğit, Halis Emre, Derya Sezen dergide rastlanacak diğer isimler. Derginin edebiyat dünyasına hareket getirmesini diliyoruz.

Arapça Bilgi ve Etkinlik Yarışması

Akademistanbul ve Akademi Lisan Derneği tarafından bu yıl ilki düzenlenecek olan İstanbul İmam Hatip Liseleri arası 1. Arapça Bilgi ve Etkinlik yarışmalarına 25 okuldan 3000 civarında öğrenci katılıyor. Ön elemeler sonucunda, 450 öğrencinin yarışacağı yarışmanın okullar arası kısmı 3-14 Mayıs tarihlerinde Beyoğlu ve Kartal Anadolu İmam Hatip Liseleri salonlarında yapılacak. Bilgi yarışması, Arapça şiir okuma, hitabet, tiyatro ve ezgi kategorilerinde olacak olan yarışmaların danışma kurulunda Halil Gönenç Hoca Efendi, Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Prof. Dr. Bekir Topaloğlu, Prof. Dr. Vecdi Akyüz, Prof. Dr. Ahmet Ağırakça gibi birçok akademisyen ve ilim adamı yer alıyor. Yarışmanın ezgi jürisinde ise Ömer Karaoğlu, Mehmet Emin Ay ve Eşref Ziya Terzi gibi imam hatipleri ezgileri ile besleyen önemli isimlerin de yer alacağı söylentiler arasında. Bilgi yarışması finali ve etkinlik yarışmalarının ödül töreni 23 Mayıs Pazar günü Sütlüce Kongre Merkezi Sadabad salonunda düzenlenecek.

Bir Duyarlığın Çağdaş Biçimleri / İncelemeler / Âlim Kahraman / Akabe

Mavera dergisinin mutfağında yetişen yazar bu dergide 1980-84 yılları arasında yayınladığı yazılarını düzen-

leyerek kitap haline getirdi. Hikâye eleştiri ve araştırma yazıları yazan yazar, bu kitapta İslami ve sanatsal hassasiyete sahip öykücülerin eserlerini derinlemesine inceliyor. Kitapta ilk olarak Rasim Özdenören'in Gül Yetiştiren Adam romanı, roman bağ-

lamında çağdaş insanın incelemesi yer alıyor. Necip Fazıl Kısakürek'in hikâyesinin 1933'te "Birkaç Hikâye Birkaç Tahlil" kitabı ile başlayan, 1965'te "Ruh Burkuntularından Hikâyeler" (yazarın en başarılı hikâyelerinden oluşan) ve 1965 sonrası hikâyelerini de ekleyerek çıkardığı "Hikâyelerim-Şaheserlerden kırk seçmeyle üstadın hikâyeleri" üç kategoride inceleniyor. 1960 sonrası hikâyecilerinden önemli isimler genel hatları ile tanıtılır, bunlardan bazıları şunlardır; İsmail Killoğlu, Mustafa Kutlu, Durali Yılmaz, Yaşar Kaplan, Fuat Altınsoy. "Hikâyeler 2" şiirleri ile kitleleri peşinde sürükleyen şair Sezai Karakoç'un hikâyeleri edebi özellikleri ve fikrî yönleri ile ele alınmaktadır. Daha sonra Rasim Özdenören'in "Hastalar ve Işıklar" ve "Denize Açılan Kapı" adlı kitaplarındaki öyküler içten bakış, dıştan bakış ve imgesel derinlikleri de okuyucuyla paylaşarak tek tek değerlendirilmektedir. Mustafa Kutlu'nun "Yoksulluk İçimizde"deki Öyküleri hem tüm kitap bazında hem de tek tek muhteva bakımından değerlendirilmekte kitabın satır araları okunmaktadır bir bakıma. Durali Yılmaz'ın "Gel İçimde Ağla" ve Kadir Tanır'ın "Alagül" adlı öykü kitapları üzerine de incelemeler yer alıyor bu kitapta.

Kitap öykü alanında kayda değer bir birikim elde etmek isteyen okuyucuya kılavuz olabilecek niteliktedir. Okuyucu bu kitapta yer alan eserleri önce okuyup sonra bu kitabı okuduğu takdirde eserlerde fark edemediği incelikleri, imgeleri yazarın yardımı ile kavrayıp bakış açısını genişletecektir.

HANSEL & GRETEL

Güney Kore- 2007

Yönetmen: Pil- Sung Yim

Çok uzun zaman öncesinden bahsetmiyoruz. Birkaç yıl geriye gidip çocukluğumuzun bizi en çok etkileyen masallarını hatırlayalım: oduncu ve fakir bir baba, bunun yanında zalim bir üvey anne. Artık geçinemeyeceklerini söyleyen üvey anne, babalarından iki yavrusunu götürüp ormana bırakmasını ister. Bunu işiten çocuklar önceki gece ceplerini çakıl taşlarıyla doldururlar ve bu taşları takip ederek evlerine dönüş yolunu bulurlar. Üvey annenin ikinci bir girişimiyle taş toplayamayan, yollara yalnızca ekmek kırıntıları serpen çocuklar kuşların bu kırıntıları yemesiyle bu sefer evlerine dönmemez ve ormanda kaybolurlar. Biçare dönüp dururlarken inanılmaz bir şey olur ve şeker ve çikolatadan yapılmış bir eve rastlarlar... Masalın kalan kısmını anlatmaya gerek yok sanırım, Hansel ve Gretel'i hepimiz gözlemlerimizi kocaman açarak okumuş veya dinlemiştik küçüklüğümüzde.

Grimm Kardeşler'in dünyaca ünlü masalının bir korku filmine ilham verişini görüyoruz bu sefer. Filmin adı da masalla aynı: Hansel ve Gretel. Senaryoyu çok daha başka bir yerden başlatıyoruz filmde, ıssız bir yolda kaza yapan başrolümüz ormanda kayboluyor ve karşısına masal gibi bir ev çıkıyor. Üç çocukları ve oyuncak, pasta ve şekerleme dolu evleriyle çok mutlu görünen bu ailenin neden şehre bunca uzak bir ormanda yaşadığını keşfedemeyen kahramanımız günler geçip de o ormandan ve evden asla uzaklaşamayacağını anladığında gizem gitgide derinleşmeye başlıyor. Anne ve baba olarak bildiğimiz kişilerin de aniden ortadan kaybolmasıyla filmdeki gerilim hızlı bir şekilde artıyor ve karmaşık görünen bir dizi olay sırayla aydınlanmaya, bir o kadar da çirkin yüzünü göstermeye başlıyor.

Filmi çok uzun anlatıp mutlaka izlenmesi gerektiğine ikna etmeye çalışmayacağız bu sefer. Uzakdoğu sinemasının tipik bir örneği filmimiz fakat Uzakdoğu korku filmlerine çok da yakın olduğunu söyleyemeyiz. "Garez" veya "Halka" gibi neden korktuğumuzu bilmediğimiz filmlerin aksine olağanüstü fakat sebepleri sıralı ve altında önemli bir geçmiş yatan bir hikâye duruyor karşımızda. Tüm cinayetlerin ve çocukların yetişkinlere

olan kininin arkasında üstü örtülmüş bir ezilmişlik görüyoruz. En azından şu söylenebilir ki; filmi bitirdiğinizde öylesine bir şey izlemediğinizi, verilmek istenen mesajı alabildiğinizi hissediyorsunuz.

Filmin görsel kısmına değinecek olursak hikâyeden daha başarılı olduğunu bile iddia edebiliriz. Çocukların giysileri, evin döşemeleri ve pek çok ufak ayrıntıda 50 yıl öncesine ait izler var. Bununla birlikte zaman kavramının da çok içine giremiyorsunuz. Kahramanımızın ormanda kayboluşuyla birlikte zaman ve mekân algısını yitirip tam bir masal âleminin içinde buluyorsunuz kendinizi. Bir masaldan esinlenen bir senaryoda tam da bu ayrıntının iyi kullanılmış olmasını beklerdik ve başarılı olduğunu görüyoruz. Kore sineması veya dramalarından hoşlananlar için ilgi çekici olabileceğini düşündüğümüz filmi çekik gözle yakın olmayanlara ısrarla tavsiye edemeyiz muhakkak, fakat içiniz ürpermeden ve gönül rahatlığıyla izlenecek bir korku filmi olduğunu iddia edebiliriz.

Çocukluğumuz

Annemin bana öğrettiği ilk kelime
Allah, şahdamarımdan yakın bana
benim içimde

Annem bana gülü şöyle öğretti
Gül, Onun, o sonsuz iyilik güneşinin
teriydi

Annem gizli gizli ağlardı dilinde Yunus
Ağaçlar ağlardı, gök koyulaşır, güneş
ve ay mahpus

Babamın uzun kış geceleri hazırladığı
cenklerde
Binmiş gelirdi Ali bir kırata

Ali ve at, gelip kurtarırdı bizi
darağacından
Asya'da, Afrika'da, geçmişte gelecekte

Biz o atın tozuna kapanır ağlardık
Güneş kaçardı, ay düşerdi, yıldızlar
büyürdü

Çocuklarla oynarken
paylaşamazdık Ali rolünü
Ali güneşin doğduğu
yerden battığı yere kadar
kahraman

Ali olmaktan bir sedef
her çocukta

Babam lambanın ışığında okurdu
Kaleler kuşatırdık, bir mümin ölse
ağlardık
Fetihlerde bayram yapardık
İslam bir sevinçti kaplardı içimizi

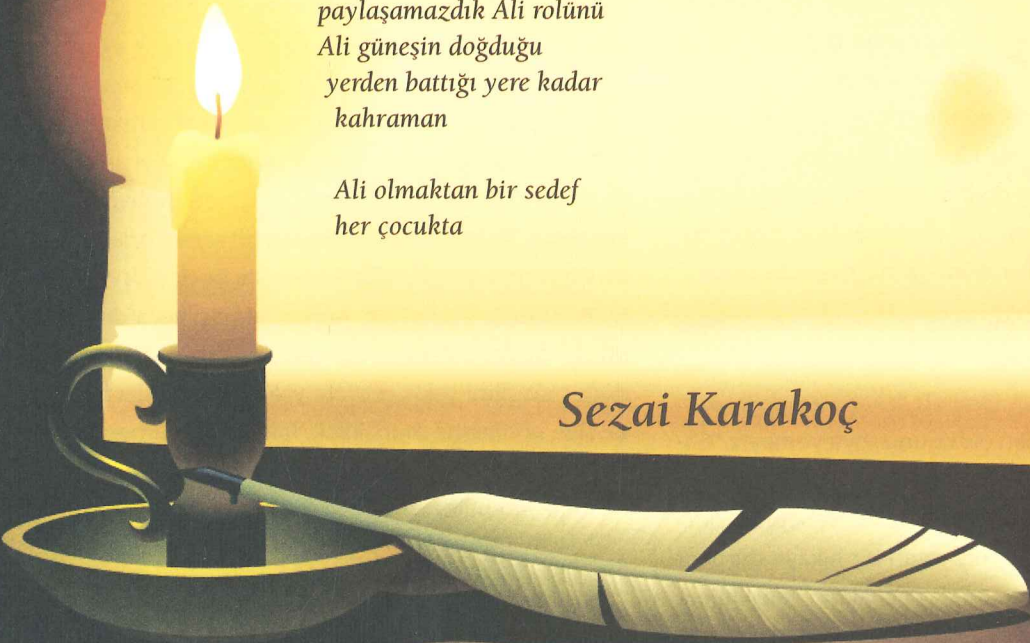
Peygamberin günümüzde küçük
sahabileri biz çocuklardık
Bedir'i, Hayber'i, Mekke'yi özlerdik,
sabaha kadar uyumazdık

Mekke'nin derin kuyulardan iniltisi
gelirdi

Kediler mangalın altında uyurdu
Biz küllenmiş ekmekler yerdik razı
İnanmış adamların övüncüyle
Sabırla beklerdik geceleri

Şimdi hiçbirinden eser yok
Gitti o geceler o cenk kitapları
Dağıldı kalelerin önündeki askerler
Çocukluk güzün dökülen yapraklar gibi

Sezai Karakoç

الله سور محمد

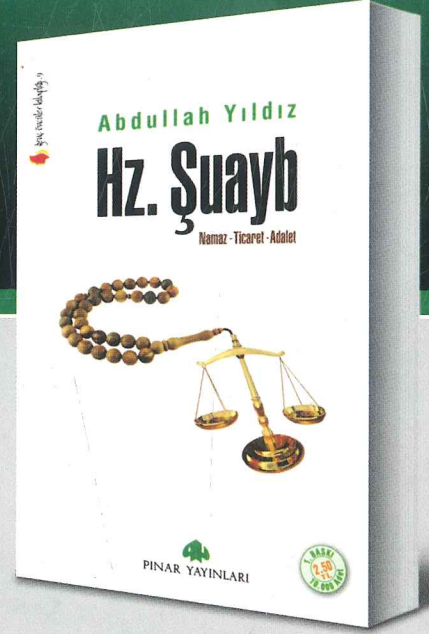
Abdullah b. Dinar şöyle rivayet eder:

Bir gün Ömer b. El-Hattab (r.a.) ile Mekke'ye gitmek üzere yola çıktık. Bir müddet yol aldıktan sonra dinlenmek için mola verdik. Dağdan bir çoban Ömer'in yanına indi. Ömer (r.a) ona: "Çoban! Bu sürüden bana koyun sat" dedi. Çoban "Ben bir köleyim, koyunlar benim değil." dedi. Ömer ona: "Efendine kurt yedi dersin." dedi. O zaman çoban: "Peki Allah nerede? O bilmez mi?" cevabını verdi. Ömer, bu cevap karşısında ağlamaya başladı. Efendisine gidip çobanı satın aldı ve onu azad etti. Sonra ona şöyle dedi: "Dünyada bu söz seni azad etti. Dilerim ki, ahirette de seni azad etsin."

ÇAĞIN FESATÇILARINA UYARI!

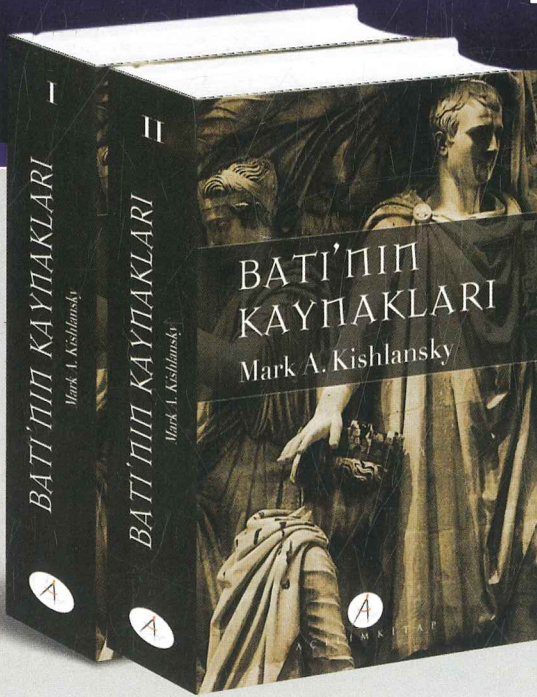
■ Hz. Şuayb - Abdullah Yıldız

Bugün de soygun ve vurgunlar son derece ince ve akıl almaz yöntemlerle yapılmakta; müminleri ve mustaz'afı baskı altında tutmak için de aynı Şeytanî sinsi yöntemler kullanılmaktadır. Dolayısıyla Medyen-Eykelileri bekleyen akibet, bu çağın fesatçılarını da beklemektedir.

BATI'NIN KAYNAKLARI

Mark A. Kishlansky

■ Batı Medeniyeti'nin felsefi, siyasi ve kültürel köklerini anlama noktasında Türk okuruna önemli katkıları olacağına kuşku yok. Kitap, orijinal eserlerden alıntılanan pasajlardan oluşuyor. Pasajların seçiminde Kishlansky'nin titizliği de gözden kaçmıyor. Her bir orijinal eserden alıntılanan 5-6 sayfalık bölümler, hem eserin tümüne ilişkin okuyucunun zihninde net bir fikir oluşmasını sağlıyor, hem de okuyucuyu eserin orijinalini okuması yönünde teşvik ediyor. Bu bakımdan, kitabın, Batı Medeniyeti'nin kaynaklarına ilk elden ulaşılması noktasında önemli bir işlevi olduğunu da söyleyebiliriz. Okuyucu, belki bütün eserlerin orijinallerine ulaşamayacaktır, ancak kitaptaki liste bile, bu amaca ulaşılması yönünde başlı başına önemli bir kılavuzluk hizmeti görmektedir.

www.kitappinari.com
nitelikli kitaplar atlası

PINAR YAYINLARI

Tel: (212) 520 98 90 • Faks: (212) 527 06 77